National Library 56253
Gen.Acquisitions Section
Ottawa,Ont.
K1A ON4

Second class mail registration number — 1089.

National Library Bibliothèque Nationale
MAR 12 1979
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

VABA EESTLANE

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

RAHVUSVAHELINE LASTE AASTA

Nr. 18 (2557) XXVIII aastakäik — Teisipäeval, 6. märtsil 1979 — Tuesday, March 6, 1979 — Üksiknumbri hind 40 centi

Rahu Kesk-Idas visa tulema

President Carteri ja peaminister Begini vahelised läbirääkimised lõppesid tulemusteta

WASHINGTON — Washingtonis toimunud president Carteri ja Iisraeli peaminister Begini vahelised läbirääkimised Kesk-Idas rahu saavutamiseks lõppesid tulemusteta, kuna Begin jäi nõupidamistel kindlalt oma seisukohtade juurde ja ei teinud loodetud järelandmisi. President Carter tegi siiski Beginile kompromissi saavutamiseks rea uusi ettepanekuid, mis tulevad arutusele Iisraeli valitsuse koosolekul.

Peaminister Begin käitus läbirääkimistel ja pärast seda toimunud pressikonverentsil võrdlemisi üleolevalt ja mainis, et ta ei kirjuta alla ühelegi silmakirjalikule ega võltsdokumendile.

Begin ütles, et Iisrael on valmis läbirääkimisi jatkama ning ta ei näe selles mingit tragöödiat, kui need venivad.

Läbirääkimistel kahe riigipea vahel esines terve rida lahkarvamisi. Nii näiteks toetab Carter Egiptuse ettepanekut, et Jordani jõe läänekalda tagasi andmiseks palestiinlastele tuleks kindlaks määrata ajatabel, millega Iisraeli valitsus ei nõustu.

Suured lahkarvamised on ka Egiptuse ja teiste Araabia riikide tulevase vahekorra määritlemisel.

Sadat tahab jääda Araabia riikidega sõlmitud seniste kokkulepete juurde, millede kohaselt Egiptus on kohustatud Araabia riike abistama kui neile kallale tungitakse. Iisrael ei poolda sellist kokkulepet ning taotleb Egiptuse eraldamist teistest Araabia riikidest.

I rida vasakult: Allan Mosk, Erik Spirka, Ronnie Saarna, Mihkel Jürima: teine rida: Sarah Pihel, Kristina Sermat, Desiree Medri, õpetaja Hella Leivat, koolijuhataja H. Riindva, õpetaja Lydia Aruvald, Elina Pilvet, Lisa Vähi, Kristi Lüdig; III rida: Kalli Hubel, Karin Jürman, Selina Reiman, Cindy Härm, Clifford Süld. Robert Paju, Johan Moks, Marika Tamm, Toomas Palo, Monika Kask, Anne Käärid, Maimu Nõmmik, Ellen Ruberg; IV rida: Alan Meiusi, Glen Leis, Leonhard Abe, Leo Säägi, Robert Roosipuu, Karl Konze, Paul Pede, Tomas Säägi. Allan Kruuv, Mart Laagus, Peeter Sommer. Pildilt puuduvad Mark Holmberg, Toomas Loite, Martin Sõmermaa ja Erik Tallmeister.
Foto: Vaba Eestlane

wintario

1. märtsil toimus Wintario 100. loosimine, mis puhul oli preemiaiks viis 100.000-dollarilist võitu. Loosimisel langesid viis 100.000-dollarilist peavõitu pileteile nr. 57604 seerias 64, nr. 44444 seeria 3, nr. 62065 seeria 91, nr. 38485 seeria 55, nr. 91394 seeria 17. Tasuta piletiraamatu annavad piletid, mis lõpevad numbritega 67.

5 100.000-dollarilist preemiavõitu langesid pileteile nr. 41803 seeria 76, nr. 67368 seeria 74, nr. 92796 seeria 40, nr. 85576 seeria 12 ja nr. 20716 seeria 68.

TARTU INSTITUUT
310 BLOOR ST. WEST
TORONTO M5S 1W4
Sissekäik: Madison Avenue — Spadina jaamt

Professor REIN TAAGEPERA
Kaliforniast:

BIOSFÄÄRI ÜLIKASVAJA

(Rahvaarvu kasvukiiruse kriis a. 2015)

Teisipäeval 20. märtsil kell 7.30 õ.

HELSINGI — Peagu 15.000 soome turisti pääsevad 1980. aastal peetavale olümpiamängudele. Soomlastele on varutud umbes 60.000 eri liiki pileteid. See arv on kaks korda suurem kui oli alul lubatud. Pääsmeist 60% on kergejõustikuvõistlustele. Nüüdne arv on sama suur kui oli alul küsitud. On võimalik, et edaspidi antakse veel mõnel määral pääsmeid juurde.

„Meie võitlus jatkub 24. veebruari vaimus"

„Sõnasillal kodumaale" selgusid kolm kultuurilaureaati, anti välja 2 tänustuskirja ja 3350 dollari ulatuses stipendiume

Möödunud pühapäeval toimus Eestlaste Keskнõukogu Kanadas tavakohane „Sõnasild kodumaale". Kui eelmistel aastail see oli eraldiseisev üritus samaaegselt toimuva kultuurilaureaatide ja stipendiaatide õhtuga, siis tänavu olid need kaks üritust ühinenud ja andsid tihedasisulise sõnalismuusikalise pärastlõuna, kus noorte stipendiaatide esinemised kodumaale olid üheks osaks pagulaseestlaste jätkuvast eesti kultuuri viljelemisest.

„Sõnasilla kodumaale" avas EKN Rahvuskultuurilise komisjoni esimees A. Kittask, öeldes, et oleme siis tutvustamaks kodumaa eestlastele meie siinset tegevust.

Praost O. Puhm saatis oma palvuses südamlikumad tervitused kodumaal, öeldes, et me kuulume nagu üks süda ja üks hing vabaduseks. Vaimne Jumal on ise vabadus ja kui inimese tsentrumiks on vabaduse Jumal, alles siis oleme tõeliselt vabad. „Tervitame teid kodumaal, et võiksime väsimatult võidelda vabaduse eest ja kriitilisel hetkel kinnitägu meid usk, sest kui puudub vaimne tiivustus, on meie võitlus tühine. Ükski võim ei saa meie õigust ära hävitada, eesti rahval on Jumala õigus vabaduseks," ütles ta ja lõpetas sõnadega, et Issand õnnistaks meie maad ja vabadusvõitlust.

Järgnevalt Eesti Vabariigi aupeakonsul I. Heinsoo tervitas kodumaa eestlasi Eesti Vabariigi esindajana.

Ta ütles, et möödunud nädalal tähistasid eestlased vabas maailmas oma vabariigi 61. sünnipäeva aktustega. Neil ei meenutatud ainult heroilist aega, vaid ka seda sidet, mis on meil selle maaga. Hoiame sellest kinni eestlasele omase visadusega. Neis sõnavõttudes rõhutati, et eesti rahval on õigus elada vabana ja iseseisvana. Venelasel pole Tartu rahulepingu kohaselt õigus Eestis hoida okupatsioonivägesid, ega röövida Eesti maapõuevarasid, pole õigust hakata eestlasi muutma nõukogude inimeseks, sest et eestlane tahab olla eestlane omal maal. Väliseestlased peavad primaarseks nähteks neid väärnähteid valgustada rahvusvahelisel pinnal, sest praegune kord peab kunagi muutuma. Tõelist olukorda valgustavad kodumaalt saabunud märgukirjad, aga lootus jääb ja see on seotud kõigi vabade rahvastega.

Edasi EKN abiesimees H. Lupp kõneles meie võitlusest, mis jätkub 24. veebruari vaimus. Selles vaimus püütakse ka silda ehitada kodumaal elavate ja vabas maailmas elavate eestlaste vahel.

Selle sõnasillaga tahetakse luua otseühendus koduvendade ja -õdedega ning ületada need põhjused, mis takistavad meie koosolemist.

Ta puudutas rasket olukorda toitlustamise alal praegu kodumaal, inimeste põhiliste õiguste puudumist ja venelaste ekspluateerimist loodusvaradega. Ta ütles, et meie vaimu ja sõnasilla tugevaimaks talaks on asjaolu, et meil pole mingit lahusolekut kodumaal olevate inimestega, kuigi kodumaaga suhtelemises peame olema ettevaatlikud. Vabas maailmas elavate eestlasena oleme vabaduse mõtte kandjad ja talle kaitse nõudjad. Nõuame põhilisi inimõigusi ja Eesti Vabariigi õiguste taastamist. Edasi ta puudutas viie rahva aktsiooni ja maailmas olevaid suuri sündmusi. Ka Eesti Vabariigi väljakuulutamisel ei teatud maailmapoliitiliste sündmuste arengut, kuid loodi vaba riik. Oleme jälle võitlejad Eesti eest ja me tõotame jätkata võitlust 24. veebruari vaimus.

Eesti Liit Kanadas esimees A. Truuvert kõneles kokkuhoidmisest. Puudutades hajutatust maailmas on eestlased püüdnud end organiseerida, kel on oma koolid, ajakirjandus ja mitmesuguseid ühinguid.

On olemas selliste organisatsioonide keskorganisatsioon, mis Kanada ulatuses haarab ookeanist ookeanini.

On lahendatud noorema juhtkonna probleeme, on oma ajakiri „Sillas", anti välja ingliskeelne brošüür Eesti tutvustamiseks, Eesti Ajaloo Komisjoni poolt on ettevalmistusel suure ajalooraamatu „Eestlased Kanadas" järgmine köide. Tuleval aastal on Stokholmis III Ülemaailmsed

(Järg lk. 4)

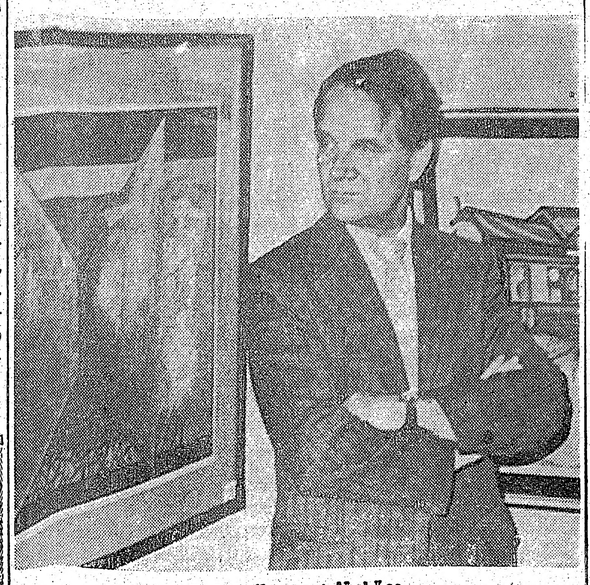

Kultuurilaureaat Abel Lee

Vietnam kutsub rahvast üles partisanisõjaks

Kuuldused Hiina vägede koondamisest Laose piirile

HONG KONG — Vaatamata rahujuttudele jätkub Vietnamis võitlustegevus hiina ja vietnami vägede vahel. Hiina üksused vallutasid möödunud nädala lõpul Vietnami tähtsa piiriäärse linna Lang Son'i ning mõningate andmete kohaselt teeb Hiina ülemjuhatus ettevalmistusi ka Laosesse tungimiseks. Vietnami valitsus on avaldanud rahvale üleskutse oma kodumaa kaitsmiseks võõraste sissetungijate vastu, taotledes sellega ilmselt partisaniüksuste operatsioonide laiendamist hiinlaste poolt vallutatud aladel.

Jaapani andmete kohaselt on Hiina kommunistliku partei keskkomitee sõjaväeline komisjon teinud juba otsuse vaherahuks ja sõjavägede tagasitõmbamiseks kuid neid kuuldusi ei ole ametlikult kinnitatud.

Mõningate arvamiste kohaselt on hiinlased Lang Son'i vallutamisega lõpetanud oma „karistusaktsiooni" Vietnami vastu ning võivad nüüd rahuldatud oma väed Vietnami territooriumilt välja viia.

Hiinlased ei ole siiski veel avalikult teatanud, kui kaugele kavatsevad nad oma „karistusaktsiooniga" minna ja seetõttu on kõik vägede väljaviimise jutud enneaegsed oletused.

Kuna Vietnami väed on sissetungijate ees pidevalt taganenud ja saanud suurte kaotuste osalisteks, siis on hakanud Vietnami propagandaaparatuur Hiina kaotuste ja vägede kohta andmete andmisel liialdama. Nii mainitakse, et hiinlased rakendasid sissetungil Vietnami pool miljonit meest ja 500 tanki.

Hanoi propagandasaadete andmetel on hiinlaste kaotused 42.000 meest ning rivist on välja löödud mitusada tanki.

Vietnami andmetel on hiinlased koondanud mitu diviisi Laose piirile ning valmistuvad sissetungiks Laosesse, kuhu Vietnam on viinud Hanoi ülemvõimu kindlustamiseks 20.000 kuni 30.000 vietnami sõdurit.

Balti Liidu protest „Sun'ile"

Balti Liidu esimees Laas Leivat esitas möödunud reedel Toronto hommikulehele „Sun'ile" vastulause samas ajalehes ilmunud Lubor Zink'i kommentaarile Ottawas korraldatavate Balti Õhtute kohta. Lubor Zink nimetas teatavasti neid koosviibimisi „silmakirjalikeks sündmusteks" ning atakeeris oma kirjutises nii liberaalide parteid kui ka Balti Föderatsiooni. Balti Liidu selgitav protestikiri anti üle „Sun'i" peatoimetajale Peter Worthington'ile.

Kultuuripäevad New Yorgis

NEW YORK — Traditsioonilised Põhja-Ameerika eestlaste Kultuuripäevad New Yorgis toimuvad sellel kevadel lihavõtte ajal, 12.—14. aprillil. Kõik üritused korraldatakse New Yorgi Eesti Majas, alates piduliku avaõhtuga neljapäeval kell 19.00, kusjuures tehakse avalikuks Kultuurifondi 1979. a. auhind. Kavas on loengud, filmid, ühislõunad ja õhtusöögid. Samuti toimub ka laupäeva õhtune sõpruspidu Eesti Majas. Informatsioon järgneb.

Dr. M. Truuvert esineb televisioonis

Täna, teisipäeval, 6. märtsil kell 10.30 hommikul esineb CBC (kanal 5) televisioonisaates „Mr. Dress-up" hambaarst dr. M. Truuvert, kes demonstreerib laste hambaravi. Saate vaatamine oleks eriti huvitav väikelastele, kuna see aitab leevendada nende hirmu hambaarsti juurde minekul.

KANADA EESTI TEATER

INTIIMTEATER — LIHTNE JA LOOMULIK!
Üliõbus komöödia
„BUMERANG"
EESTI MAJAS, pühapäeval, 11. märtsil, kl. 2.30 p.l.
Pääsmed $4.00. Pensionärid & õpilased $3.00, eelmüügil ja KASSAS

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 135 Tecumseth St Torontos.
PEATOIMETAJA: Karl Arro
TOIMETAJA: Hannes Oja
POSTIAADRESS: P.O. Box 70, Stn. C, Toronto 3, Ont. M6J 3M7
TELEFONID: toimetus 364-7521, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 364-7675

TELLIMISHINNAD Kanadas: aastas $32.—, poolaastas $18.— ja veerandaastas $9.50, kiripostiga aastas $53.—, poolaastas $28.— ja veerandaastas $15.—.
TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $35.—, poolaastas $19.— ja veerandaastas $10.50. Kiripostiga USA-s: aastas $58.—, poolaastas $30.— ja veerandaastas $16.50.
LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse: aastas $69.—, poolaastas $34.50 ja veerandaastas $18.—.
Aadressi muudatus 40 c. — Üksiknumbri hind 40 c.

FREE ESTONIAN
Published by Free Estonian Publisher, Ltd., 135 Tecumseth St., Toronto 3, Ont. M6J 2H2

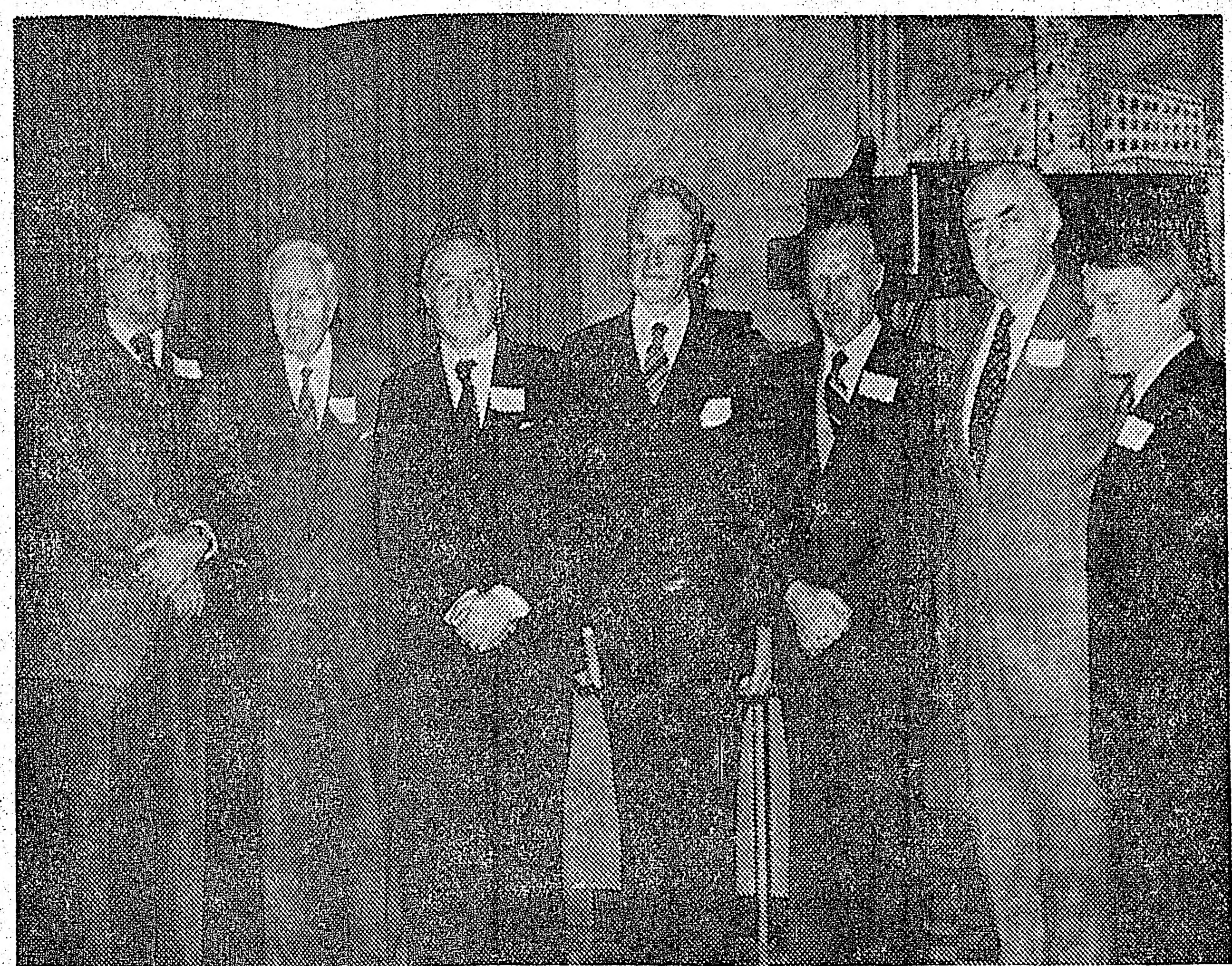

Konsuleid Eesti Vabariigi 61. aastapäeva puhul EKN poolt korraldatud välisküaliste vastuvõtul. Vasakult USA peakonsul John R. Diggins, Islandi konsul R. Johnson, Belgia peakonsul Ferdinand De Wilde, Eesti Vabariigi aupeakonsul Ilmar Heinsoo, Hispaania konsul H. F. Fishleigh, Leedu konsul J. Zmuidzinas ja Läti konsul dr. E. Upenieks. Foto: Vaba Eestlane

Karuteene Balti Föderatsioonile

Pealkirja all „Lõpetame selle silmakirjatsemise" tõi Toronto hommikuleht „Sun" oma möödunud esmaspäevase lehe veergudel artikli tuntud kommentaatorilt Lubor Zink'ilt, milles atakeeriti Balti Föderatsiooni poolt korraldatud Balti Õhtuid Ottawas parlamendihoones ning tembeldati need Kanada parlamendiliikmete ja Balti rahvusgruppide juhtivate tegelaste omavahelised kokkutulekud silmakirjatsemisteks, kus poliitikud peavad „etniliste" häälte kogumiseks mõttetuid kõnesid, mida Balti rahvusgruppide esindajad põlvi nõtkutades kuulavad. Kõne kokkuvõte on toodud eelmises „Vaba Eestlase" numbris, millega see peaks meie lugejatele juba lähemalt tuttav olema.

Meil ei oleks põhjust Lubor Zink'i mürgiste ja vulgaarsete tiraadide juures pikemalt peatuda kui need ei taotleks Balti Föderatsiooni ausate taotluste halvustamist ja musta värviga värvimist ning baltlaste ja Kanada poliitiliste parteide vahelise hea ja sõbraliku vahekorra tumestamist. Lubor Zink'i artikkel on kirjutatud ilmselt silmatorkava vihaga, mis on märgatavalt kõigutanud artikli autori tasakaalutunnet ja sundinud teda kirja panema sõnu ja lauseid, mis ei valgusta Balti Õhtuid ja Balti Föderatsiooni juhtivaid isikuid ja nende kavatsusi erapooletult, vaid ühekülgselt, sihilikult ja insinueerivalt.

Lubor Zinki artikli põhiteesiks on väited, et Trudeau valitsus viljeleb sõbralikke suhteid Moskva totalitaarse rezhiimiga, kes hoiab tosinaid endiseid vabu rahvaid oma süsteemi kammitsas ning et Balti Föderatsioon austab ja võõrustab neid Kanada poliitikuid, kes venelastega suures sõpruses vodkaklaase kokku löövad. Zink arvab, et sellega on Balti Föderatsioon eemaldunud Balti Õhtute korraldamise esialgsest eesmärgist, millede ülesandeks oli Eesti, Läti ja Leedu iseseisvuse aastapäevade tähistamine ning samal ajal ka Balti rahvaste praeguste kannatuste tutvustamine Kanada valitsuse liikmetele ja poliitikutele.

Tundub, et Lubor Zink on teinud endale kõik probleemid väga lihtlabasteks ja lihtsakoelisteks ning serveerib neid selliselt ka oma lugejatele. Kõigepealt tuleb kinni naelutada, et koostöö N. Liiduga ei ole eriline kanadalaste leiutis vaid et seda viljelevad kõik lääneriigid eesotsas Ameerika Ühendriikidega. Selle koostööpoliitika kujundajateks on olnud peamiselt Ameerika Ühendriigid oma detente poliitikaga ja Lääne-Saksamaa oma Ostpolitik'iga, kes läänemaailma tugevamate ja mõjuvõimsamate riikidega on pannud oma tahte kogu NATO organisatsioonis maksma. Kui Kanada praegune valitsus eesotsas peaminister Trudeauga peab vajalikuks arendada sõbralikke sidemeid Moskvaga, siis ei moodusta Kanada lääneriikide peres erandit, vaid see on üldine nähe, mis raudeesriide tagant saabunud inimesi häirib, kuid mida nad ei suuda oma kasutuses olevate vahenditga muuta.

Lubor Zink laseb välja paista, et meie peaksime Kanada valitsuse koostööd N. Liiduga arvestades katkestama oma „silmakirjatsevad" vahekorrad Kanada poliitikutega. See väide on esitatud kahtlemata ühekülgselt ja mõtlematult. Millised võimalused jääksid meile siis Kanada juhtivatele ringkondadele Balti riikides valitseva olukorra selgitamiseks? Kas meie ei heidaks sellega hoolimatult nurka erakordset juhust Kanada poliitikutega silm-silma vastu kohtamiseks ning neile kommunismiohu selgitamiseks? Ja kui meie ei pea enam võimalikuks rääkida Kanada poliitikutega — kuidas läheneksime meie siis Ühendriikide senaatoritele ja Esindajatekoja liikmetele. kes suuremalt osalt seni on toetanud Nixon—Kissingeri detente poliitikat? Lühidalt: kui meie Lubor Zinki emotsionaalse retsepti järele talitaksime, siis eraldaksime endid täielikult siinsetest mõjuvõimsatest poliitilistest ringkondadest ja moodustaksime omaette eraldatud poliitilise geto, kellega keegi läbi käia ei taha.

Lubor Zink eksib kui ta väidab, et Balti Föderatsiooni eesmärgid Balti Õhtu korraldamisel on muutunud. Meie eesmärgid on ikka samad, mis need olid esimesel Balti Õhtul: Meie iseseisvuse mõtte elus hoidmine, Balti riikides praegu valitseva olukorra tutvustamine Kanada juhtivatele poliitilistele ringkondadele ning nende lähendamine balti rahvastele ja eesti, läti ja leedu kultuuridele. Kui ajakirjanik Zink seda mõtet suures liberaalide partei materdamise hoos hakkab meelevaldselt väänama ja valesti tõlgendama, siis teeb ta suure karuteene Balti rahvaste õiguste ja vabaduse eest võitlevale Balti Föderatsioonile.

K.A.

Viimane metsavend Eestis langes möödunud aastal

August Sabe traagiline hukkumine 1978. a. oktoobris

Kevadel 1974 levis maailmas kõmuline uudis: alles siis, 30 märtsil kapituleerus Lubangi saarel (Filipiinid) viimane Teises maailmasõjas osaleja — Jaapani leitnant Onoda. Peaaegu 30 aastat pärast kodumaa alistumist! Siiski, leitnant Hiroo Onoda ei olnud päris viimane, kes relvad ära andis, tunnistades edasise sõdimise mõttetuks…

Selliselt algab kirjeldus, mis Eestist on välja toimetatud, et kirjeldada lähemalt suurtest puhastusoperatsioonidest veel üle jäänud üksikute metsavendade lõppu. Neist on varem mainitud metsavenna August Sabe traagilist hukkumist, millest allpool selgub üksikasju. Kirjelduses tuletatakse meelde, et sama 1974-nda aasta suvel ei olnud sõda veel lõppenud ka Kalev Arrole, kes Põlva piirkonnas tulevahetusel miilitsaga langes.

Juba 1944 sügisel, mil Nõukogude väed väikese vabariigi sakslastelt üle lõid, oli ta võimude eest metsa kadunud. Kümnekonna-liikmeline rühm, kuhu Arro kuulus, peitis end valitsusesindajate eest salapunkrites ning pidas sagedasi lahinguid, lootuses, et Lääne-liitlaste armee õige varsti maa vabastab.

Kuid aeg läks, keegi appi ei tulnud ning nõukogude võim ajas juured üha sügavamale Eesti südamesse.

Üksteise järel leidsid mehed otsa — kas siis vene kuulide all või vagunitapi kaudu „külmemal maal". 1950. aastate algul oli Arro jäänud juba üsna üksi… Tema surmast kuulsid lõunaeestlased ainult segaseid hirmujutte, ükski ametlik väljaanne pole sellest ei siis ega hiljem kirjutanud musta ega valget.

Pärast sõda varjasid Eesti metsad paljusid mehi — nii neid, kes kartsid teenistuse pärast Saksa armees kui teisi, kes ei tahtnud ühineda „kolhoseerimisega", samuti neid, kes peitsid end küüditajate eest.

Et oodatud vabanemistunnini ära elada, kasutasid „metsavennad" ka vägivalda; et ise ellu jääda, pidi punameelsetelt püüdjatelt elu võtma.

See oli justkui kodusõda, ent tegelikult ikkagi äge vaenuväljendus võõraste sissetungijate vastu.

Vägivald, mida pärast 1944. aastat Eestis toime saatsid oma rahvusest „metsavennad", ei ole ligilähedaltki võrreldav väljasttulnud kommunistlike ideoloogide ning nende kärmaste käsilaste koletuslike tegudega — pidevad mahalaskmised, röövimised, küüditamine.

1950. aastate lõpul võisid KGB, miilits, kolhoosijuhid jt., kes end juba mõnusasti sisse olid seadnud, rahulikumalt hingata — metsad olid „puhastatud". Lihtrahva ja sirguva põlvkonna silmad suleti umbes niisuguste julgeoleku ja partei mahitatud raamatutega, nagu Igor Gaspli „Tõestisündinud lood" (Tallinn 1960) ja Malev Kitse „Haanjamaa monumendid" (Tallinn 1968), mis valgustasid eestlastest „kulakute" ning „metsavendade" tegusid üksnes mustast küljest.

Praegu on siin maal üldse väga raske saada objektiivset ülevaadet varemtoimunust.

KP mitmesugused häälekandjad (kogu massikommunikatsioon Nõukogude Liidus, allub ju otseselt parteisekretariaadile) vaikisid kindlalt suruks ka järjekordse uudisjuhtumi. Nimelt polnud sõjast saadik ning veel neli aastat pärast jaapanlase Onoda alistumist ja Kalev Arro hukkumist Eestis tulirelva loovutanud siiski vähemalt üks mees.

See oli August Sabe. Juba 1941 enne sakslate tulekut peitis ta end valitsuse eest, sest võttis osa tulistamisest Põlva rajooni Leevi külanõukogu juures (16 surmasaanu hulgas oli peale parteitöötajate ka muid eestlasi). Ta ei läinud Saksa sõjaväkke ning loomulikult ei andnud näole ka pärast Nõukogude okupatsiooni taaskehtestamist 1944 lõpul.

Kartes mahalaskmist või Siberit, ootas ka August Sabe vabastajaid Läänest. Koos seltsilistega röövis ta mitut (teada on vähemalt Laeva ning Räpina) kauplust, ründas uue juhtklassi aktiviste ning võitles võimutäituritega.

Kuid 1950. aastate keskpaiku jäi temagi üksi.

Siis elatus ta jahist ning kalasaagist, metsaandidest, leides toitu ning peavarju ka Leevi ja Prangli ümbruse taludes. Abistas majapidamistöödes, ohustamata enam eriti kedagi. Teda ei rutatud ka üles andma.

Ent ajapikku märkasid kohalikud jahimehed, kes kuulusid juba pärast sõda kasvanud põlvkonda, et Võhandu jõe äärsetes metsades tegutseb salakütt. Asja uuriti ja siis ka selgus, lisaks kuulujuttudele, et too vanamees pole kuhugi sisse kirjutatud, on hoopis „metsavend". Korraldati mitmeid haaranguid, aga ebaõnnestunult.

Ükskord ainult saadi kätte püss, mille Sabe haohunnikusse oli torganud.

Alles 1978. 5. oktoobril õhtul läks korda „ohtlik kurjategija" sisse piirata. Mees kalastas parajasti Võhandul (samal jõel muide asub ka Eesti ajaloos -kurikuulus kommunistlik löökehitis — Leevaku hüdroelektrijaam), kui tema ees, Läti Vangu niidukohal kummipaadiga randus kaks matkajat… Need olid ümberriietunud militsionäärid. Kui nad pärisid luba tema pildistamiseks, taipas Sabe, et teda tahetakse vahistada ning proovis käsi kiirelt taskutesse pista — tal oli kaks püstolit.

Miilitsad haarasid kätest, kuid üle 70-aastasel mehel õnnestus end lahti kiskuda ning jõkke joosta. Tagant tulistatud kuul haavas teda õlast. Ujudes silmas põgeneja, et vastaskaldalgi varitsevad vormikandjad. Üritamaks piiramisrõngast pääseda, ujus ta pidevalt sukeldudes poolteistsada meetrit, aga rohkem ei jaksanud ning uppus (või uputas end tahtlikult).

Samal õhtul õngitseti surnukeha kaldale ning mõned Leevi küla inimesed tunnistasid uppunu August Sabeks.

Laip viidi rajoonikeskusse ning veel kuu aega hiljemgi käisid külaelanikud Põlvas julgeoleku ja kriminaaljälituse tegelastele aru andmas, mida nad „metsavennast" teadsid.

Ilmnes ka tõik, et Prangli küla ligidal soopunkris oli kuni 1970 varjunud Arumäe Andreseks hüütud mees. Et aga tema käed olid veresüüst puhtad, jäetud ta vabadusse.

August Sabe oli Eesti Vabariigi ajal talupidaja Prangli külas, kus tal nüüdki leidus palju sugulasi. Peale KGB teavad tema kohta täpsemalt kõnelda ehk just sugulased, ent nagu julgeolek eelistavad ka nemad vaikida. Siinne ongi põhiliselt kõik, mis kaugemalt vaatleja suutnuks lühidalt välja selgitada.

Veel samal, 5. oktoobrikuu päeval leiti mõned kilomeetrid Sabe püüdmiskohast eemal Tsolgo külas ühest heinküünist punker, täis relvi ja laskemoona. Peidikule sattusid töölised.

Niisiis, 33 aastat pärast Teise maailmasõja lõppu, võib ammu hõrenenud ja Nõukogude armeebaasidest läbitikud baltikumi metsadest leida relvahoidlaid ja isegi mehi, kes on valmis end, püss käes, okupantide ees kaitsma. Ja kuigi enamik eestlastest, lätlastest, leedulastest on nõukogude korra suhtes igati muganenud, pole sisesõda paljude südameis kaugeltki vaibunud.

Väga rohked inimesed Eestis, Lätis ja Leedus ootavad, et maailmasõja vägivallarikas jätk — Nõukogude okupatsioon — ükskord lõpeks ja maad võiks valitseda vaba rahva tahe.

Eruleitnant Hiroo Onoda kirjutas raamatu oma „kolmekümneaastasest sõjast", lühiülevaade sellest ilmus 1975 ka Eesti lehtedes. Ent vaevalt saab nende veergudelt niipea lugeda ainustki rida viimsest „metsavennast", kes kas või oma surmaga meenutanuks praegustele noortele kunagisi kurje öid ning sedagi, et Stalini küüditamiskäsk väikerahvaste kohta brezhnevlikus büroos endiselt tühistamata seisab. Aga võib-olla koguni ootab?

EPL

Kommentaarid

Eestis tegutseval ajakirjanikul ei ole lihtne ja kerge kirjutada välisriikidest ja seal valitsevatest olukordadest. Esmajoones pidurdab objektiivse reportaazhi kirjutamist kitsas ja piiratud silmaring, kuid teiseks alluvad ajakirjanike artiklid ka rangetele partei propaganda eeskirjadele, mis nõuavad lehemehelt välismaa elu mahategemist ja sihilikku kritiseerimist, mille eesmärgiks on nõukogude elanike kannatuste ja hädade kunstlik leevendamine ja nende trööstimine vana tuntud propagandatrikiga — mis te pirisete siin oma väikeste hädadega, mujal on elu palju halvem!

Sama mustri järele on kirjutatud ka äsja Eestis ilmuvas komsomoli ajalehes „Noorte Hääles" kellegi Rudolf Aller'i kirjutatud artikkel „Kanada kontraste", mis mõnest aspekist lähtudes kirjeldab õieti üksikuid väärnähteid — näiteks kuritegude ülespuhumist ajalehtedes ja televisioonis, häiriva reklaami rohkust Kanada televisioonisaadetes jne. Ajakirjanik toob esile isegi mõningaid Kanada elu positiivseid külgi, kiites Toronto tänavate puhtust, inimeste viisakust ja ühiskondlike hoonete mõjuvat arhitektuuri.

Kuid nende üksikute tõesõnumite kõrval leidub artiklis palju sihilikkust ja naiivsust, mille lugemine võtab Kanada eestlase suu muigele. Nii tõstab „Noorte Hääle" reporter eriti esiplaanile Kanadas valitseva tööpuuduse ning opereerib sealjuures Kanada valitseva meeleolude edasiandmiseks mõningate ajalehtedes avaldatud ühekülgsete lugejakirjadega, mis kaugelti ei vasta tõsioludele vaid baseeruvad kirjade kirjutajate emotsionaalsetel tunnetel ja isiklikel ebaõnnistumistel. Rudolf Aller on imponeeritud Kanada headest maanteedest, mainides, et nendel võib kihutada 150 kilomeetrilise tunnikiirusega kuid peab vajalikuks juurde lisada, et bensiini kokkuhoiu eesmärgil olevat sõidukiirus piiratud 80 kilomeetrile tunnis. Kui ajakirjanik oleks olukorda lähemalt uurinud, siis oleks talle selgunud, et kiiruse piiramine on eeskätt tingitud autoõnnetuste vastu võitlemisest ning kiirus maanteedel oli piiratud ka siis kui gallon bensiini maksis 45 centi.

Ajakirjanik liialdab tugevasti, kui ta nendib, et kanadalane kulutab igast dollarist 55,1 centi toiduainete ostmiseks ja transpordiks. Ta satub oma andmete esitamisel ummikusse kui ta kirjutab, et korterid on Kanadas väga kallid ja seepärast eelistab iga kanadalane, kui ta vähegi jalad alla saab, osta endale järelmaksuga üheperekonna elamu. Sealjuures laseb ajakirjanik kaugelt märgist mööda kui ta ütleb, et need üheperekonna elamud maksavad 150.000 kuni 300.000 dollarit. Jääb ainult imestada, kust võtavad inimesed raha selliste kalliste majade ostmiseks kui nad kulutavad juba söögi ja transpordi peale 55 protsenti oma sissetulekust! Lehemees mainib ka kriitiseerivalt, et need Kanada üheperekonnaelamud on üsna ilmetud ja standartsed, 5—6 tüüpprojekti järgi ehitatud. Põhimõte olevat — ehitada odavalt ja müüa kallilt! „Niisugust leidlikkust, uudsust ja omapära, nagu kohtab meie individuaalelamute arhitektuuris, näeb Torontos ja teistes linnades harva", kinnitab „Noorte Hääle" reporter.

Selle väite esitamisel on jällegi nähtavasti tegemist osalt sihilikkusega, osalt naiivsusega. On tõsi, et Kanada uutes linnaosades on majad ehitatud umbes sama mustri ja standardi järele, kuid need on siiski küllalt moodsad ja ruumikad ja kuna nende hinnad kõiguvad 70.000 kuni 80.000 dollari piirides, siis võib neid osta endale iga tööline, mis okupeeritud Eestis on unistuseks! Eesti individuaalelamuid saavad endale muretseda ainult kõrgematel positsioonidel tegutsevad isikud ja parteiliikmed ning kuna need hooned on juhuslikult igasuguste kombinatsioonidega hangitud materjalidest kokku klopsitud, kusjuures rõdudega püütakse kunstlikult mööda hiilida lubatud põrandapinnast, siis on loomulikult nendel majadel rohkem

(Järg lhk. 3)

Ei anta luba väljapääsuks

STOKHOLM (EPL) — Võrus elab perekond Simm, kes soovib Lääne-Saksamaale naise ema juurde elama asuda. Siiamaani on N. Liidu ametivõimud keeldunud perekonnale väljasõiduluba andmast.

Perekond Simm Võrus koosneb kolmest isikust. Elvira ja Kalju Simm, mõlemad 27-aastased ja viieaastane Eerika Simm.

Perekond on katsunud kõiki ametlikke võimalusi väljasõiduloa hankimiseks. Perekond on korduvalt avaldustes ütelnud, et selle ainuke soov on Elvira ema juurde Lääne-Saksamaale elama asuda.

Perekond elab raskes närvipinges, kuna ametivõimud ei salli väljasõiduloa taotlejaid. Perekond on nüüd üle nelja aasta korduvalt palunud luba ilma mingi tagajärjeta. Kogu aeg on ametivõimu esindajad katsunud nende meelt muuta.

Teatasime hiljuti tartlase Jüri Lina, 29, asjatuist katseist luba saada oma abikaasa juurde pääsemiseks Soomes. Ka tema väljapääsutaotlus ei ole populaarne. Pärast tema hiljutist telefonikõnet oma olukorrast läände, asetas KGB tema ja tema 70-aastase ema pisikese korteri (11-ruutmeetriline end. kaupluseruum) alalise valve alla. Lina on ähvardatud mentaalhaiglasse toimetamisega, kui ta oma taotlusist ei loobu. Teda on avalikult tembeldatud „ühiskonnakahjulikuks".

VALVEARST NÄDALALÕPUL
10. ja 11. märtsil dr. M.
ment, tel. 481-6834.
17. ja 18. märtsil dr. J. M
tel. 921-7777.

H. KIR
Insuran
Agency
KINDLUSTUSED
23 WESTMORE Dr., Suite
Rexdale, Ont. M9V 3Y
Tel. 745-4622

Kommentaarid

(Algus lk. 2)

„individuaalset" välimust k
nada majadel.
Meie soovitame Rudolf
rohkem välismaailmas liik
erapooletuma pilguga ringi
ta, siis oleks tema artikli
rohkem kaalu Kanadas
eestlaste silmis.

Kambodzha vallutamisega
lega seoses toimunud Hiin
väe sissetungiga Vietnami
Vietnami kommunistliku v
olukord muutunud võrdlem
keks ja komplitseerituks.
mata N. Liidu suurele abile
tusele ei jatku sellest siisk
sõjamasina käigus hoidmi
samal ajal rahva elujärje
damiseks ning Vietnam on
nud majanduslikult üha sü
kuristikku, kus elustandar
miseks puuduvad igasugus
javaated.
Hanoi kommunistlik rezh
vutas küll oma suure eesm
ühendas demokraatliku
Vietnami bolsheviseeritud
Vietnamiga, kuid see ei
kahjuks rahvale tõotatud
si, vaid isegi elustandardi
Lääneriikide ajakirjaniku
del oli möödunud aasta lõ
malik sõita Pekingist raud
ja-Vietnami ja tutvuneda
olukorraga, mainivad, et H
standard on näiliselt t
kõrgem kui sõjast kurn
vaevatud Vietnamis, kus
sed mehed peavad komm
juhtkonna imperialistlikku
vides, millede tagantlükka
N. Liit, teenima pikki aast
väes ning töö põldudel
kutes langeb raskelt naiste
le. Pärast Lõuna-Vietnami
mist vajas Hanoi valitsu
valt väliskapitali ja masi
tööstuse ülesehitamiseks
elujärje parandamiseks,
isegi kategooriliselt suuri
sid Ühendriikidelt kuid ue
jäid tulemata.
Võib oletada, et üheks H
ha sõjakäigu põhjuseks ol
tähelepanu eemale juhtim
mistelt raskustelt ja selle
kult, kuhu Hanoi kommun
litsus on sattunud. Komm
impeeriumi rajamine In
Hanoi juhtimisel pidi olem
nõiavormeliks, mis pidi r
dima unustama kõik pu
raskused ning viima viet
vastu hiilgavale tulevikule
duslikule õitsengule ja v
positsioonile.
Kõik läks siiski teisiti.
sumisrünnak, millega H
mmehed nähtavasti ei k
nud, lõi kõik need suure
segi. Hanois arvestati n
sellega, et hiinlased ei jul
du kartusel kunagi Vietna
sõjakäiku alustada ning H
vaatamata oma suurusel
vaarvule Aasia „paberist
Vietnami valitsus muiga
vasti Hiina peaministri
Teng Hsiao-ping väljend
venelased on valmis ainu
ma ja hävitama väiksel
tuid riike, kui nad ei jul
ühte suurriiki atakeerida.
gi prohvetlikud sõnad
peaks selguma lähemas
See aga ei vähenda vietna
kannatusi, kes on langen
kordselt oma kommunist
suse ambitsioone ja Mo
tuskampaania ohvriks.

VALVEARST NÄDALALÕPUL

10. ja 11. märtsil dr. M. Leesment, tel. 481-6834.

17. ja 18. märtsil dr. J. Marley, tel. 921-7777.

H. KIRIK
Insurance Agency
KINDLUSTUSED
23 WESTMORE Dr., Suite 200
Rexdale, Ont. M9V 3Y7
Tel. 745-4622

Kommentaarid

(Algus lk. 2)

„individuaalset" välimust kui Kanada majadel.

Meie soovitame Rudolf Alleril rohkem välismaailmas liikuda ja orapooletuma pilguga ringi vaadata, siis oleks tema artiklitel ka rohkem kaalu Kanadas elavate eestlaste silmis.

o

Kambodzha vallutamisega ja sellega seoses toimunud Hiina sõjaväe sissetungiga Vietnamisse, on Vietnami kommunistliku valitsuse olukord muutunud võrdlemisi raskeks ja komplitseerituks. Vaatamata N. Liidu suurele abile ja toetusele ei jatku sellest sliiski suure sõjamasina käigus hoidmiseks ja samal ajal rahva elujärje parandamiseks ning Vietnam on langenud majanduslikult üha sügavasse kuristikku, kus elustandardi tõstmiseks punduvad igasugused väljavaated.

Hanoi kommunistlik rezhiim saavutas küll oma suure eesmärgi ja ühendas demokraatliku Lõuna-Vietnami bolsheviseeritud Põhja-Vietnamiga, kuid see ei toonud kahjuks rahvale tõotatud paradiisi, vaid isegi elustandardi langust. Lääneriikide ajakirjanikud, kelledel oli möödunud aasta lõpul võimalik sõita Pekingist raudteel Põhja-Vietnami ja tutvuneda sealse olukorraga, mainivad, et Hiina elustandard on näiliselt tunduvalt kõrgem kui sõjast kurnatud ja vaevatud Vietnamis, kus elujõulised mehed peavad kommunistliku juhtkonna imperialistlikkudes huvides, millede tagantlükkajaks on N. Liit, teenima pikki aastaid sõjaväes ning töö põldudel ja vabrikutes langeb raskelt naiste õlgadele. Pärast Lõuna-Vietnami vallutamist vajas Hanoi valitsus tungivalt väliskapitali ja masinaid oma tööstuse ülesehitamiseks ja rahva elujärje parandamiseks, nõudes isegi kategooriliselt suuri summasid Ühendriikidelt kuid need rahad jäid tulemata.

Võib oletada, et üheks Kambodzha sõjakäigu põhjuseks oligi rahva tähelepanu eemale juhtimine sisemistelt raskustelt ja sellelt ummikult, kuhu Hanoi kommunistlik valitsus on sattunud. Kommunistliku impeeriumi rajamine Indo-Hiinas Hanoi juhtimisel pidi olema selleks nõiavormeliks, mis pidi rahva sundima unustama kõik puudused ja raskused ning viima vietnamlased vastu hiilgavale tulevikule, majanduslikule õitsengule ja valitsevale positsioonile.

Kõik läks siiski teisiti. Hiina tasumisrünnak, millega Hanoi võimumehed nähtavasti ei kalkuleerinud, lõi kõik need suured plaanid segi. Hanois arvestati nähtavasti sellega, et hiinlased ei julge N. Liidu kartusel kunagi Vietnami vastu sõjakäiku alustada ning Hiina jääb vaatamata oma suurusele ja rahvaarvule Aasia „paberist tiigriks". Vietnami valitsus muigas nähtavasti Hiina peaministri asetäitja Teng Hsiao-ping väljendustele, et venelased on valmis ainult ründama ja hävitama väikseid ja abituid riike, kui nad ei julge kunagi ühte suurriiki atakeerida. Kas Tengi prohvetlikud sõnad täituvad, peaks selguma lähemas tulevikus. See aga ei vähenda vietnami rahva kannatusi, kes on langenud järjekordselt oma kommunistliku valitsuse ambitsioone ja Moskva ässituskampaania ohvriks.

AMI

„Jaa, jaa, kallis sõber, faktidest ei saa me taganeda. — sa oled kas vastik või oled sa idioot — võibolla hoopis vastik idioot!" heidab Savelli (Jaan Lents) ette vaesele ahklejumehele Albertole (Kuldar Palo). Kohkunud tunnistajad sellele tõsikoomilisele stseenile komöödias „BUMERANG" on Marina (Tamara Norheim) ja Rosina (Tiiu Kask). Naljanärve kõditav üllatus kevadkomöödia tuleb Kanada Eesti Teatri esitusel lavale pühapäeval, 11. märtsil kell 2.30 p.l. Eesti Majas.

Saalitäis rahvast Vancouveris E.V. aastapäeva aktusel

VANCOUVER (VE) — Pühapäeval, 25. veebruaril toimus Vancouveri Eesti Seltsi korraldusel Eesti Vabariigi 61. aastapäeva aktus. „Meie Kodu" avar saal jäi kitsaks, nagu alati selle tähtsa päeva märkimisel. See oli viimane üritus mida V.E.S. möödunud aasta esimees N. Nellis korraldas. Korraldajale ja esinejalle aktusel tuleb avaldada tunnustust — rõhk oli asetatud ettekannete kvaliteedile.

„Meie Kodu" saali lava oli kaunistatud sini-must-valgete värvidega ja eesti vappidega. Taga, lava keskel oli kolm küünalt lipu värvides. Keskmisele küünlale oli kinnitatud arv „61". Kõnepuldi ette oli viimast korda paigutatud Vancouveri Eesti Seltsi kolmekümnenda aasta juubeli puhul valmistatud märk ning lillerohke lavaesise kõrval seisis paremal Eesti ja vasakul Kanada lipp.

Ühendatud Koguduse noorteorkester esitas avamuusikat. Avasõna ütles N. Nellis, kes hoiatas osavõtjaid kommunismi mõju eest läänemaailma riikides. Dr. Taimi Proos ühendatud koguduse kirjasõnaks esimesest kirjast korintlastele.

Oma pärastises sõnavõtus mainis ta, salmidele vihjates, et oleme kaua unistanud, ning on vaja tegusid, aga tegutsemiseks on vaja armastust.

Aktusekõne oli August Kaarna'lt, kes sissejuhatuseks tõi andmeid vabariigi aegsest Eestist kui ka praegusest maailma olukorrast ja paguluses asuvate eestlaste elust. Kõne oli pühendatud eriti pagulasnoortele, kes on meie vabadusvõitluse edasiviijad. Sellepärast peaksid vanad neid toetama ühise rinde moodustamiseks. Noored peaksid ka liituma eksisteerivate vabadusvõitluse organisatsioonidega, et saaksime kõik koos võitlust arendada.

Meie võitlus ei ole verevalamine rindel, vaid vaikne võitlus, mis vajab osavõtjate täit panust. Kui ameerika juudid saavad oma inimesi Venemaalt välja tuua, siis peaksime ka meie saama oma rahva heaks midagi teha. Kodumaal ei ole inimestel võimalik võidelda, kuid selleks on võimalused välismaal.

Kõneleja soovis noortele palju tervist ja jõudu ja manitses neid alati pidada meeles oma kodumaad.

Järgnesid muusikalised ettekanded ja deklamatsioonid. Ühendatud Koguduse naiskoori 19 liiget laulsid R. Vanema juhatusel ja Tiiu Jäägeri klaverisaatel „Minge üles mägedele" ja „Mu meelen kuldne kodukotus". Sopran Mai Swan laulis Juhan Aaviku haaravа „Kojuigatsuse". Klaveril saatis Ülo Valdma, kes esitas nauditavalt Brahmsi Intermezzo, op. 118, tuues välja kõik selle helitöö nüansid.

Ivi Valgre, pühendades oma esinemise luuletaja Marie Underile, deklameeris vilunult „Sõduri ema". Ühendatud Koguduse naistrio E. Kuusk, L. Kuusk ja L. Craven, esitasid Tiiu Jäägeri klaverisaatel „Hoidke lapsepõlve kodu". Janne Järve deklameeris oma õe Ille Takela luuletuse vabaduse leegist mõjuvalt ja haaravalt.

Vancouveri Eesti Segakoor laulis dr. E. Ruusi juhatusel J. Aaviku „Püha, põline ja üllas" ja Mart Saare „Mälestus".

Nagu kõik teised ettekanded sai koor suure aplausi osaliseks.

Selle aasta V.E.S. esimees Arnold Pärn andis seejärele sõna Adele Unt'ile, tuntud koolitegelasele ja luuletajale, kes deklameeris „Üks ilus silmapilk meie eestlaste elust". See oli ta enda luuletus pühendatud Eesti Vabariigi 61. aastapäevale.

Aktus lõppes orkestri saatel ühiselt lauldud hümniga.

E.V. aastapäeva aktus ja jumalateenistus Hamiltonis

HAMILTON (VE) — Hamiltoni kogudus tähistas E.V. 61. aastapäeva piduliku jumalateenistusega, milline suurpäev oli hulgaliselt kaasmaalasi kokku toonud. Teenistus algas piduliku lippude sisse toomisega gaidide ja skautide poolt.

Liturgilises osas teenis koguduse õpetaja ábipraost Tõnis Nõmmik, kes õnnistas ka äsja valitud kiriku nõukogu liikmed, paludes neile Kõigevägevamalt jõudu ja üksmeelt koguduse töölõllul. Jumalateenistust kaunistas Hamiltoni Eesti Seltsi Segakoor Olaf Kopvillemi juhatusel kahe lauluga — H. Känd'i „Kaugel" ja E. Võrgu „Lille side".

Päevakohase jutluse, pühendusega Eestile, pidas piiskop Karl Raudsepp, võttes oma jutluse aluseks read: „Ma ei jäta teid vaeslapseks, ma tulen teie juurde!"

Piiskop mainis, et meid ei taheta jätta vaeslasteks kui meie ise selles ei kahtle, et kord vabadus ka meie rahvale jälle saabub. Kõneleja ütles, et meie ei tea, missugune põlv on see, kes kord näeb meie armastatud Vaba Eestit! Järgnevalt mälestas lühikese sõnavõtuga langenuid H.E.V.Ü. esimees August Jurs.

Jumalateenistuse lõppedes järgnes kohe kiriku all saalis päevakohane lühike aktus. Kaasmaalasi kogunes aktusele rohkearvuliselt. H.E.S. abisekretär Elva Gelzins avas koosviibimise tervitusega. Sellele järgnevalt austati Vabadussõja veterane, kelledest olid kohal J. Sumberg, K. Ranna ja E. Aarend. Neile kinnitas tänuks lilled rinda H.E.S. esinaine Tiiu Pallop. Tervitusi oli saabunud Londoni, St. Catharinesi ja Kitcheneri Eesti Seltsidelt, millised luges ette E. Gelzins.

Aktuse ettekannete osa kõrgpunktiks oli duett Katrin Kopvillem'ilt ja Susan Suit'ilt, kes esitasid meeldivalt ja eneseküdlalt 3 laulu: V. Reiman'i „Ööbik", Soome rahvalaulu „Toomed on järve rannala" ja „Ketramise laulu" O. Kopvillemi klaveri saatel. Aplaus esinejatele oli tugev ja kiitev.

Järgnevalt H.E.S. abiesimees Hanno Bohl andis käesolava aasta stipendiaadile, kelleks oli Aida Tammer, üle ümbriku kõrgete õppetulemuste eest gümnaasiumi lõpetamisel.

Stipendiaat õpib Waterloo ülikooli arhitektuuri osakonnas. Ta on olnud tubli eesti noor, kes on aktiivselt osa võtnud Hamiltoni „Helletajate" laulukoorist, olnud hellake ja sirgunud gaidiks „Kungla" gaidiüksuses, samuti olnud Seedriorul kasvandik ja kasvataja.

Lõppsõna oli H.E.S. esinaiselt Tiiu Pallopilt ja aktus lõppes Eesti hümniga Eva Rammo klaveri saatel. Pärast aktust oli korraldatud kohvilaud koguduse naisringi poolt.

Keele õppimine helilindilt

Torontos avati Linguaphone Institute'i peakorter Põhja-Ameerikas

Torontos Merton Street 112 avati möödunud kolmapäeval Linguaphone Institute of Canada Inc. peakorter Põhja-Ameerika kontinendil. Avatalitusel oli peakõnelejaks Kanada senaator Stanley Haidasz, kes eriti alla kriipsutas tihedat seost Kanada ametliku mitmekultuuri poliitika ja erinevate keelte vahel. Avatalitusel viibis rohkearvuliselt etnilise ajakirjanduse esindajaid.

Linguaphone Institute'i ülesandeks on võõrkeelte õpetamine helilintidelt ja praegu on võimalik õppida 34 maailma tähtsamat keelt.

Kompanii rajati tegelikult Londonis Inglismaal 1920-nendate aastate algul kuid nüüd on osakondi tekkinud juba kogu maailmas 90-ne piirides

ning selle süsteemi abil on võõrkeeli õppinud neli miljonit inimest. Keelte õppimisel on eriline rõhk pandud tõelisele praktilisele konversatsioonile, mille abil õpilane õpib kõige paremini tundma keele rütmi.

Linguaphone operatsioonidega Kanadas alustati 1975. aastal ning möödunud aastal kasutas seda meetodit keelte õppimiseks juba 4800 õpilast. Kogu kursuse hinnaks on 195 dollarit.

© Uus eesti jahtklubi Stokholmis „Nautici" korraldas aasta külmemal kuul, 26. jaanuaril väljasõidu liikmetele ja perekondadele Ahvenamaale, kuigi hommikul raadios öeldi, et Ahvenamaa meres olid laevad jäässe kinni külmunud. Laeva pardal peeti ka seltskondlik osa, kus leiti, et paadiklubi „Nautici" kujuneb üheks tugevaks liiliks eestlaskonna ühtekuuluvuse tunde ahelas.

Kaks auhinda Lembit Kooritsale

ESTO-80 näidendivõistluste tulemustest kirjutas eelmine VES, märkides ka, et auhinnatud tööde autoreist jäi esialgselt anonüümseiks viis. Nagu niiüd teatavaks saab, on neist kahe autoriks Lembit Koorits, muusikateaduse magister, kes töötab keskkooli muusikaõpetajana New Jerseys.

Lembit Kooritsalt on võistlusel auhinnatud lavanäidend „Andestus", mis oli esitatud nimimärgi „Hallmark" all. Nagu eelmine VES märkis, on näidendis tegemist draamaga Ameerika eestlaste elust 1960. a. Teema pole paguluslik vaid üldinimlik.

Teisena auhinnati Lembit Kooritsa esitatud kuuldemäng „Kojutulek" nimemärgi „ESTO '80" all. Teema on aktuaalne, tugevalt antikommunistlik, käsitledes 1970-ndatel aastatel Kanadast Tallinnat külastama sõitnud pagulast.

Lembit Kooritsa esinemine näitekirjanikuna ei ole esmakordne. Ta võttis osa Lakewoodi E. Teatri poolt korraldatud mandritevahelisest näidenditevõistlusest, millel auhinnati tema „Saadiku tütar" ja „Külaline Eestist". Viimast on mängitud Austraalia eesti lavadel kuus korda. Chicago Eesti Teater on seda edukalt esitanud senini neli korda. 11. märtsil toob New Yorgi Eesti Teater lavale esietendusena tema „Kiusatuse".

(VES)

Jaan Jaago haud Tallinna Metsakalmistul

Tallinnas Metsakalmistul asub kogukas kunstipärane hauakivi, mis kujutab omaaegset maadluse maailmakuulsust Jaan Jaagot võistluspoosis. Allkirjaks ongi „VII-kordne maailmameister kl. maadluses Jaan Jaago, 6.VII 1887 —28. VIII 1949." Nagu surmaajast selgub, möödub tänavu tema surmast 30 aastat.

Jaan Jaago haua leidmine Eestist on teatud määral üllatav, kuna ta teadupärast suri Saksamaal Berliinis, mida kinnitab ka Eestis ilmunud nõukogude entsüklopeedia. Kuuldavasti elab tal Eestis poeg, kes nähtavasti on korraldanud põrmu äratoomise ja kodupinda matmise.

Tema kõrval puhkab abikaasa Ida Jaago, kuna vasakpoolne monumendi osa on veel sile ja kirjata — ilmselt reserveeritud pojale. Metsakalmistule on koondatud hulk meie tippsportlaste kui ka vaimuinimeste haudu.

Jaan Jaago oli Lurichi õpilasi ja võistles ajavahemikus 1913—1930, saavutades seitsmel korral klassikalises kreeka-rooma maadluses elukutseliste maailmameistri tiitli. Elas 1922-st aastast peale Berliinis.

(EPL)

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

Maksab Kanadas:		Väljaspool Kanadat:
Aastas	$32.—	$35.—
Poolaastas	$18.—	$19.—
Veerandaastas	$ 9.50	$10.50

KIRIPOSTIGA

Kanadas:		USA-s:
Aastas	$53.—	$58.—
Poolaastas	$28.—	$30.—
Veerandaastas	$15.—	$16.50

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse:
Aastas $69,—, poolaastas $34.50, veerandaastas $18.—

Aadressi muudatus 40 centi. Üksiknumbri hind 40 centi.

Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE" ja USA aadressidele „ZIP CODE"

Pangatshekk või posti rahakaart kirjutada Free Estonian Publishers nimele.

Tellimine saata:
VABA EESTLANE
P.O. Box 70, Postal Stn. C, Toronto 3, Ont. M6J 3M7

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates „....." ..... 197.... Tellimise katteks lisan $ ..... siinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).

Nimi .....

Aadress .....

.....

.....

LAHKUS IGAVIKKU MEIE ARMAS OOMI JA MAMMA

ELISABETH VIITRE

Mälestavad leinas

TARMO ja LAINE
Vancouver, B.C.

9. VEEBRUARIL 1979 TALLINNAS SURNUD

ALMA JEETS'i

sündinud 7. novembril 1896

mälestavad leinas

JUHO JEETS
ELFRIEDE JEETS Kanadas
LAPSED ja LASTELAPSED Eestis

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director

723 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)

Helistada tel. 489-8811 ☎ 489-8002

MÜÜA

EESTIKEELSEID RAAMATUID

Tel. 266-1664 õhtuti

„Rajaleidjate" lipkonna pidulik koondus

Käesoleval aastal langes „Rajaleidjate" lipkonna pidulik aastapäeva koondus just 24. veebruarile, meie rahva kättevõidetud vabaduse 61-le sünnipäevale. Juba aastaid on „Rajaleidjate" lipkonnal ilusaks kombeks saanud seda päeva pühitseda ka piduliku hellakeste lubaduse- ja gaidide tõotuseandmise koondusega

Pidulik tseremoonia toimus Peetri kiriku altari ees. Lipud toodi pidulikult sisse, gaidid ja hellakesed süütasid sobivate sõnadega küünlad ja lipkonna õpetaja, praost Oskar Puhm pidas noortele palvuse. Tänavune palvus kõneles inimese sisemisest vabadusest, ning koos sisemise vabadusega saavutab ta ka välise vabaduse Jumala käekõrval käies.

Lipkonna vanem gdr. Ene Runge oma sõnavõtus soovitas noortele kõike õpitut mitte ainult enesele hoida, vaid seda kõikidega jagada, selle järele elada, ainult siis on sellest kasu maale, rahvale ja iseenesele.

Tänavuseks Vabariigi aastapäeva kõnelejaks oli 15-aastane II järgu gaid Vivian Oder. Kõne algas küsimusega: Mis on Eesti Vabariigi aastapäev? Küsides seda paljude inimeste käest, ei saaks kohe vastust, eriti laste käest. Eesti koolis, gaidides ja skautides õpitakse selle päeva tähtsust, kuid kõik ei jää selgesti pähe.

24. veebruaril 1918. a. Eesti sai iseseisvaks, demokraatlikuks vabariigiks. Kuid — Eesti ei olnud kaua vaba ja on praegu venelaste võimu all, kuid ikka pühitseme seda päeva igal aastal. Eesti e i o l e venelaste oma! Nad on suuremad ja tugevamad, aga see on sama, kui korraga keegi võtab sinu auto ära. Kelle oma see siis oleks? Sinu või varga? Auto on nende käes, aga päriselt on see ikkagi sinu oma.

Olukord on põhiliselt sama, ainult, et autot on kergem tagasi saada kui tervet riiki. Kas Eesti saab jälle kunagi vabaks? Seda ei tea keegi kindlasti, aga me elame ja töötame selles usus.

Lubaduse andsid: Marja Leena Roos, Rita Lees, Taali Rooneem, Liisa Lepp, Kyllike Sillaste, Lembi Veskimets ja Leili Lukas.

I järgu märgi said gaid Ann Aug, II järgu märgi Ingrid Kivi ja Linda Tiido, Rahvatantsija erikatse olid sooritanud ja said vastavad märgid: Vivian Birk, Kaari Eistrat ja Piret Jõgeda.

Gaidide Õnnetaalri müük algab alati Eesti Vabariigi aastapäeval. Lipkonna abijuht ngdr. Rita Valter palus selle heaks kordaminekuks ka vanemate abi. Ees seisab Rootsi reis, samuti Kotkajärvel asetleidev eeltreeninglaager, mis algab 14. ja lõpeb 22. juulil.

Pidulik koondus lõppes kiriku all saalis mugava koosviibimisega ja vanemate maitsvate küpsiste ja kohvi proovimisega. Tänu perenaistele ja kõikidele teistele kaasaaitajatele. Oli ilus päev!

Ungarlased baptisti kirikus

Pühap., 11. märtsil kell 6 õ. täidavad muusikalist osa Toronto Eesti Baptisti kirikus noor ungari organist-oboeist Dorothy Gero ja ta ema Julia Gero. Nad esitavad Bach'i, Telemann'i, Dvorak'i j.t. helitöid. Kõneleb Toronto Ungari Bap. Koguduse pastor Sandor Gero. Gerod on hiljuti saabunud Ungarist, kus Sandor teenis üht kogudust Budapestis ja oli õppejõuks seminaris. Tütar Dorothy on lõpetanud Budapesti konservatooriumi ja õpib nüüd usuteadust Hamiltonis, McMaster'i ülikoolis.

Kaaseestlased on lahkelt kutsutud pühapäeval hõimlaste esinemisele.

45 aastat ordineerimisest

18. veebr. täitus praost Oskar Puhmil 45 aastat, mil ta noorima usuteadlasena 21-aastasena 1934. a. Kaarli kirikus Tallinnas õpetajaks ordineeriti. Tänavu langes see päev täpselt pühapäevale. Sel puhul õnnitles ja tervitas teda Eesti Luterliku Kiriku peapiiskop K. Veem.

Tulumaksulehed
VALLY JOHANSON
Tel. 494-3147

KIRIKUD

EESTI EV.-LUTERI USU PEETRI KOGUDUS TORONTOS
317 Mt. Pleasant Rd., Toronto
M4P 2L1. Kiriku tel 483-5847
Õp. Oskar Puhm
34 Dinnick Cres., Toronto
M4N 1L8 tel. 483-4103

PALVEPÄEVA JUMALATEENISTUS pühapäeval, 11. märtsil kell 11 hommikul ARMULAUAGA. Peapiiskopi karjasekirja lugemine. Laulusolist Evi Valge, harpsichordil Sirje Järvel.

Piiblitund kell 10 hommikul. Pühapäevakool kell 11 hommikul. Lastekoori harjutus kell 10.15 hommikul.

Palveteenistus kolmapäeval, 14. märtsil kell 7 õhtul. Teenib Andres Tork.

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 18. märtsil kell 11 hommikul. Laulusolist Elna Libe.

INGLISKEELSED JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kell 9.30 hommikul. Teenib õp. A. Jalonen.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti ja neljapäeviti kella 6—8 õhtul. Tel. 483-5847, 483-4103.

EELK TORONTO VANA ANDRESE KOGUDUS
Carltoni ja Jarvise nurgal
Õpetaja Andres Taul
Toronto, Ont. M6G 3K6
17 Frank Cresc.
Tel. 656-5248, kirik 923-5172

Pühapäeval, 11. märtsil KANNATUSAJA - JUMALATEENISTUS kell 4 p.l. Teenib õp. Udo Petersoo. Õp. Andres Taul teenib Sue Ste. Maries.

Eelteade: Pühapäeval, 18. märtsil kell 11 homm. KONTSERT-JUMALATEENISTUS. Esinevad sopran Eva Wilson ja orelil prof. Karl-Otto Märtson. Kava: vaata kuulutust järgmisest ajalehest.

Pühap., 25. märtsil KANNATUSAJA jumalateenistus kell 4 p.l.

Opetaja kõnetunnid teisip. ja neljap. 6—8 õ. kiriku käärkambris.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Stone Church, 45 Davenport Rd.
Pastor dr. Allan Laur,
6 Wiarton Crt. Thornhill, Ont.
L3T 2P4. Tel. 889-0591.

Laupäeval, 10. märtsil kell 7 õ. PIIBLITUND. Kõneleb dr. Allan Laur.

Pühap., 11. märtsil kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb dr. Allan Laur. Esineb laulukoor.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Tel. 465-0639
Pastor K. Raid
10 Lamport Ave. Apt. 307
Toronto 5, Ont. M4W 1S6
Tel. 961-8391
„VABADUSE KUULUTUSE" raadiosaated igal pühapäeval kell 3—3.30 p. l. WHLD 1270 kc.

Pühap., 11. märtsil kell 10.15 homm. PÜHAPÄEVAKOOL, kell 11 JUMALATEENISTUS — kõneleb K. Raid, tütarlaste trio, Desiree Medri.

Pühapäevakooli „avatud uste päev".

Kell 6 õ. perekond Sandor Gero Budapestist. Oboe ja vokaalmuusika, noorteorkester, kõneleb Sandor Gero.

„Meie võitlus jatkub..."

(Algus lk. 1)

Eesti Päevad, mis on kiviviske kaugusel kodumaast. Püüame raskuste kiuste koos töötada ja loodame, et kord saame seda teha ka kodumaal.

T.E. Võitlejate Ühingu esimees A. Kala tervitas kodumaa eestlasi E.V. aastapäeval ja soovis õnne ja edu Eesti Vabadussõja 60. aastal. Ta ütles, et austatakse eriti neid, kes sõdisid 60 a. tagasi kahe vaenlase vastu. Võitlejad tunnevad eriti muret kodumaa olukorra pärast. Niikaua kui kodumaal leidub neid, kes võitlevad Helsingi põhimõtete eest, peame seda ka meie tegema.

Eesti sõdurid on andnud sõdurivande Eestile, olles sellega kontinuiteedi kandjad.

Võitleme teie vabaduse eest selle igakülgsuses. Vabadust ootavad ka teised rahvad N. Liidus, kellega koos töötame. Pidage vastu, koguge ja säästke oma jõudu uueks vabaduseks!

Viimaseks ülevaateks oli Eesti Skautide Maleva abijuht skm E. Aleve sõnavõtt. Ta tutvustas skautluse organisatsioonilist vormi, selle loomist Eestis ja arenarengulugu, mis on olemas peagu kõigis demokraatlikes riikides. Kuigi paguluses ollakse seotud asukohamaade vormidega, ollakse südames kõik eesti noored. Ta andis ülevaateid eest skautluse suursündmusist ja arvust.

Nende sõnavõttude vahele oli paigutatud muusikalisi ettekandeid. Kõigepealt esitas Peetri koguduse Noortekoor „Lootus" kolm laulu, mis väga hästi kõlasid noorte lauljate esituses. Siis sopran Evi Valge laulis Stella Kersoni klaverisaatel kaks laulu, Tarmo Teng esitas kaks klaveripala, bass-bariton Jaan Medri laulis kaks laulu, klaveril jälle S. Kerson, Rosemarie Lindau laulis soololaulu, kitarril saatis Peeter Kopvillem ja Lindau õed, Reet, Ellen ja Rosemarie laulsid kaks rahvalaulu, kitarril saatis ja aitas kaasa P. Kopvillem.

Kõik esinejad olid tänavused stipendiaadid ning näitasid kuivõrd toredaid muusika alal õppijaid ja tõlgendajaid on meil olemas.

Kultuurilaureaatide ja stipendiaatide austamise tseremoonia avas EKK president S. Kerson koos Kultuuriauhinnafondi esimehe Jaan Timuskiga. Viimane rääkis kahesugustest rahvastest, ühed on maailma ajaloo jooksul kadunud, teised on aga püsinud, mitte relvajõu ja maapõuevarade, vaid oma tugeva kultuuri tõttu. Tänane õhtu näitab, et meil on juurdekasvu paguluses ja loodame, et stipendiumid noortele selleks veelgi enam õhutavad.

Kultuurilaureaat Ingemar Korjus

Edasi S. Kerson rõhutas, et on väga tähtis, et ka siin loome lisaks kodu-Eestis tehtavale, kuni kaks poolt kord ühinevad vabaks kultuuriühiskonnaks. Ta ütles noortele, et teie olete need, kes eesti kultuuri edasi kannavad ja käendajad on kes noori selleks tööks ergutavad.

Eesti Kultuurifond, koosseisus prof. J. Timusk, Ivar Ivask, Stella Kerson, Lembit Avesson, Alfred Kurlents, Maie Landra, Abel Lee, Hannes Oja ja Vello Sermat

olid tänavusteks kultuurilaureaatideks valinud kunstnik Abel Lee, tema ulatusliku ja väärtusliku panuse eest eesti kujutavkunstis, ja aktiivses osavõtus Toronto eestlaste kunstielu organiseerimisel.

Teiseks laureaadiks valiti bassbariton Ingemar Korjus tema suuri saavutusi laulukunstis hinnates ja kolmas poetess Urve-Karuks, kelle eelmisel aastal ilmunud luuletuskogu on esikkoguga antud lubadusi suurepäraselt täitnud, sisaldades mõned orginaalsemad luuletused kaasaegses eesti luules. Kõik auhinnad on 250-dollarilised, viimane neist Kaarel Eerme nimelisest kirjandusauhinna summast.

Auhindade kõrval anti välja kaks tunnustuskirja, esimene Richard Antikule tema saavutuste ja töö eesti raamatukoguteadlasena ja arhivaarina, teiseks Mall Puhm, AABS'i konverentsi ajal korraldatud näituse „Baltic Roots" läbiviimise eest.

Muusikakonverentsil esikohtadele tulnuile jagati neli tunnustusdiplomi, Lauri Randmaa, Heli Leesment, Ingrid Jürman laulu ja Kristine Neps klaveri alal.

Stipendiumid anti Pia Metsalale J. Ratase ja EAK stipendium $100, Marja-Leena Roosile, EAK stipendium $100, Tarmo Tengile Iivi Ratas-Campell stipendium $100, Heidi Klamasele Peetri koguduse ja R. Kaimre stipendium $200, Rosemarie Lindaule Peetri koguduse stipendium $300, Evi Valgele J. Kittaski stipendium $100, Jaan Medrile Horseshoe Valley stipendium $200, Roy Madalveele EELK Sudbury koguduse stipendium $100, Sarah Pihelile Peetri koguduse stipendium $100, Karen Lenkile Peetri koguduse stipendium $100, Linda Laurile Peetri koguduse stipendium $100, Christopher Timuskile H. Urmi stipendium $50, Leelo Valdsaarele EÜS stipendium $100, Marianne Urkele Peetri koguduse stipendium $200, Heidi Laikvele Peetri koguduse stipendium $100, „Külapoistele" Kalju Jõgi stipendium $100. „Kungla" rahvatantsijaile EKN stipendium $100. Viiu Varikule Raywal Ltd. ja Vana Andrese koguduse stipendium kokku $600, Inga Pia Korjusele dr. P. Paasi ja Peetri koguduse muusikaõprade tunnustusstipendium kiriku noortetöö eest muusika alal $1.500. ja Juhan Aaviku Fondile Stokholmis EKK toetussumma $100. Kokku tõusis stipendiumeile antud summa 3.350 dollarile.

Lõpusõna oli EKN esimehelt U. Petersoolt, öeldes, et „Sõnasillas" oleme ühinenud palves, sõnas ja muusikas teiega kodumaal, teatamaks, et oleme üks rahvas, kel on üks hing ja üks eesmärk. Vägivald ja pimedus ei tohi jääda ainuvalitsejaks meie kodumaal. Kui Eesti saatus oleks lootusetu, siis me ei oleks täna siin koos. Oleme veendunud, et Eesti rahva lootus kord kannab vilja.

Koosviibimine lõppes Eesti hümniga.

T. E. Meeskoori Eesti Vabariigi aastapäeva tähistaval koosviibimisel oli „ankruplatsi" leidnud ka Eesti Kaubalaevastiku Juhtkonna Toronto Koondis. Pildil osavõtjad, kelle kohal seisab koondise esimees J. Luide. Foto: Vaba Eestlane

Prof. Ilo Sibul surnud

31. jaanuaril suri kodumaal meditsiinidoktor professor Ilo Sibul. Lahkunu sündis 1. veebr. 1908 Tartus arsti perekonnas ja jätkas ka ise sama elukutset. Lõpetas 1932. aastal Tartu ülikooli arstiteaduskonna ja asus siis tööle ülikooli Füsioloogia Instituudis assistendina. Andeka noore arsti uurimused, mis käsitlesid histamiini (orgaaniline ühend) osa organismis, pälvisid juba 1936. aastal doktori teadusliku kraadi. Peagi edutati ta füsioloogia ja füsioloogilise keemia dotsendiks. 1950. aastast oli ta Tartu ülikooli patoloogilise füsioloogia kateedri juhatajaks, järgnevail aastail Eesti Põllumajanduse Akadeemia bioloogilise ja orgaanilise keemia kateedri juhatajaks. Hilisemail aastail ta on täitnud mitmesuguseid õppejõu kohti, olles oma pedagoogi võimetega uue eesti arstide ja meditsiiniliste spetsialistide põlvkonna ettevalmistamisel. Tema teaduslike tööde loetelus on üle saja uurimuse bioloogia ja meditsiiniteaduse valdkondades.

◎ Nädalaks ajaks läheb Washingtoni „Presidential Classroom" kursuse esindajana Linda Lippand Kaliforniast, Rancho Alamito gümnaasiumi abiturient ja kooli parimaid õpilasi, tutvunema Valge Majaga ja teiste pealinna valitsusasutustega, Smithsonian Institute'iga jne. Linda õde Kadri Lippand täiendab ennast kolmandat aastat Göttingeni ülikoolis matemaatika kursustel. Kadri lõpetas University of California, Irvine cum laudega oma kahel peaalal (matemaatika ja saksa keel) Phi Beta Kappa Honor Soliety liikmena.

◎ Eesti Kultuuri Koondis Stokholmis tähistas oma tegevuse 17. aastapäeva. Koosviibimise kavas oli iga-aastane Kultuurifondi auhinna ja Els Kaljot-Vaarmani Sihtkapitali stipendiumite väljaandmine. Käesoleva aasta auhind anti kunstnik Otto Pajule, stipendiume anti üheksale muusika alal õppijale, igale 500 Rootsi krooni.

Kiriklik elu Adelaides

Pühapäeval, 11. veebr. peeti EELK Adelaide koguduse täiskogu koosolek. Aruande kohaselt peeti eelmisel aastal teenistusi igal pühapäeval ja õpetaja andis usuõpetust ka eesti täienduskoolis. Möödunud aastal tähistati koguduse õpetaja J. Aariku ordinatsiooni 40 a. juubelit. Kokku peeti 54 jumalateenistust, nendest 13 armulauaga, peeti 40 piiblitundi, ristiti 2 last, leeritati 14 noort, armulaual käis 289 isikut, suri 9 isikut. Kogudues oli aasta lõpul 412 leeritatud liiget ja 69 last, kokku 481. Kogudusel on oma ajakiri „Lõunaristi All", mis on ilmunud iga kahe kuu järel.

Rahalise aruande esitas koguduse õpetaja, öeldes, et koguduse majandamine toimus praeguse üldise majandusliku printsiibi kohaselt, et igal aastal eelarve ja teenistujate palgad suurenevad. Liikmed nii liikmemaksu, jõulunumbrile, kui ka teiste annetustega aitasid igakülgselt kaasa koguduse majandamisele. Nii oli tulude poolel $11.668.01 ja kulude poolel $11.617.79. Aruanne koos põhikapitaliga oli tasakaalus $17.537.71. Uus eelarve võeti vastu suuremana, mille juures oli paratamatu liikmemaksu tõstmine, nüüd on meestel ja töötavail naistel aastane liikmemaks $30.00, naistel ja pensionäridel $17.00 kuna õpilased maksavad võimaluste piirides.

Valimistel kujunes uue juhatuse koosseis järgmiseks: E. Aarik, A. Hansson, L. Helm, P. Helm, I. Mägraken, R. Ollino, E. Pello, K. Roger, H. Semenov ja L. Tammepuu.

„Põhjala Tütarde koondus

Hiljuti pidasid Põhja
oma piduliku tõotuse
koonduse. Ngdr. Kai Ta
koonduse lugedes Mar
luuletuse. Marika Mäeste
ne: „Mida gaidlus on
nud". Ta rääkis, et gaid
ganisatsioon kus ta on
redaid sõpru kellega ko
mälestusi koondustelt ja
Hellake Lee Metsalo
miseks lipkonna tõo
mis lõppesid sõnadeg
Põhjala Tütarde huuled
tavad isamaad hoida, sel
süütan siin tule, mis si
südameis loidab." Ta sü
la ja uued hellakesed ja
sid oma lubadust ja tõot
Hellakese lubaduse an
Kurm, Kristi Laansoo,
ment, Liisa Novek, El
Anne Ruberg, Ellen S
Verret.

Gaidi tõotuse andsid:
bel, Ingrid Jürman,
holm, Sandra Kasturi,
Loorand, Monica Reij
Ruberg. Tõotuse võttis
Liia Orav kes tüdruku
gaiditeele andis selgesõ
seid ja südamesse mi
tusi.

Järgnes lipkonna juhi
got Nortmaa sõnavõtt
üle teenetemärgid ja
tüdrukutele kui ka
Lipkonna juht rääkis su
rist, järgmise aastase
ülemere, vajalikest töö
tare juures ja vanema
kadest emadeset. Lipko
tänu pr. Sõrmusele, kes
konnale kauni omakoot

Enne kohvi ja suupi
mist esitasid tüdrukud
mitmekesise eeskava.

Nähes neid talente se
vas, on juba ette teada,
30-nes aastapäeva pidu
huvitava eeskavaga. P
Eesti Majas 7. aprillil
ga kell 7. Gaidid loodav
de sõbrad arvukalt s
osa võtavad, millest nii
neda selleaastane suu
kõigile kellel meie n
südameasjaks.

Valve Andre es CBC-s

Kommunistlikule
vastuhakanud nõukogu
ke ja poeete ning nende
käsitlevas CBC seeria
„IDEAS" esines 28. ve
tuses saates pikemas sõ
lis eesti näitlejanna V
Ette on näha uusi esine
sarjas.

JAAN ALN
KATUSET
Tel. 699-5
Teeme uusi ja paran
nii linnas kui ka

HELIPLAA
MÜÜGI
Vaba Eestlase ta
REET — eesti rahvala
Reet Hendrikson
PEEGELDUSI — Rene
Leida Järvi, Andres
j.t.
KAJAKAS — Kodused
kohvikust Kanadas
TULE RÄNDAME M
VARJU ... — Eesti g
skautide laule suurl
LASTE MAAILM — H
EESTI RAHVA- JA JÕ
Ellen Parve
LAUL SINULE — Jür
Plaadi hind koos s
$6.—
LÕUNAMAA LINN —
Andres Raudsepp ($

„Põhjala Tütarde" koondus

Hiljuti pidasid Põhjala Tütred oma piduliku tõotuse andmise koonduse. Ngdr. Kai Tarum avas koonduse lugedes Marie Underi luuletuse. Marika Mäeste pidas kõne: „Mida gaidlus on mulle andnud", Ta rääkis, et gaidlus on organisatsioon kus ta on leidnud toredaid sõpru kellega koos kogetud mälestusi koondustelt ja laagritest. Hellake Lee Metsalo luges järgmiseks lipkonna tõotus-salmid, mis lõppesid sõnadega: „Uute Põhjala Tütarde huuled, täna tõotavad isamaad hoida, selle märgiks süütan siin tule, mis siis nendegi südameis loidab." Ta süütas küünla ja uued hellakesed ja gaidid asusid oma lubadust ja tõotust andma. Hellakese lubaduse andsid Moira Kurm, Kristi Laansoo, Heli Leesment, Liisa Novek, Ellen Oiling, Anne Ruberg, Ellen Silm, Erika Verret.

Gaidi tõotuse andsid: Tiina Hubel, Ingrid Jürman, Helen Liiholm, Sandra Kasturi, Ingti-Mai Loorand, Monica Reijo ja Ellen Ruberg. Tõotuse võttis vastu gdr. Liia Orav kes tüdrukutele nende gaiditeele andis selgesõnalisi juhiseid ja südamesse minevaid õpetusi.

Järgnes lipkonna juhi ngdr. Margot Nortmaa sõnavõtt. Ta andis üle teenetemärgid ja teated nii tüdrukutele kui ka vanematele. Lipkonna juht rääkis suvisest laagrist, järgmise aastasest sõidust ülemere, vajalikest töödest Järvetare juures ja vanematekogu virkadest emadeset. Lipkond avaldab tänu pr. Sõrmusele, kes kinkis lipkonnale kauni omakootud vöö.

Enne kohvi ja suupistete nautimist esitasid tüdrukud huvitava ja mitmekesise eeskava.

Nähes neid talente selles eeskavas, on juba ette teada, et lipkonna 30-nes aastapäeva pidu tuleb väga huvitava eeskavaga. Pidu toimub Eesti Majas 7. aprillil 1979 algusega kell 7. Gaidid loodavad, et nende sõbrad arvukalt sellest peost osa võtavad, millest nii võiks kujuneda selleaastane suurkokkutulek kõigile kellel meie noortetöö on südameasjaks.

Valve Andre esines CBC-s

Kommunistlikule ideoloogiale vastuhakanud nõukogude kirjanikke ja poeete ning nende loomingut käsitlevas CBC seeria-ettekandes „IDEAS" esines 28. veebruari õhtuses saates pikemas sõnalises rollis eesti näitlejanna Valve Andre. Ette on näha uusi esinemisi samas sarjas.

JAAN ALMER
KATUSETÖÖD
Tel. 699-5295
Teeme uusi ja parandame vanu
nii lihtsas kui ka suvilates

HELIPLAATE MÜÜGIL
Vaba Eestlase talituses:
REET — eesti rahvalaule Reet Hendrikson
PEEGELDUSI — Rene Uferi viisid Leida Järvi, Andres Raudsepp j.t.
KAJAKAS — Kodused kajad eesti kohvikust Kanadas
TULE RÄNDAME MÄNDIDE VARJU ... — Eesti gaidide ja skautide laule suurlaagritest
LASTE MAAILM — Helmi Betlem
EESTI RAHVA- JA JÕULULAULE Ellen Parve
LAUL SINULE — Jüri Lipp
Plaadi hind koos saatekuluga $6.—
LÕUNAMAA LINN — Andres Raudsepp ($7.50)

USA hoiab eemale rahvusvahelistest konfliktidest

Mäido Kari välispoliitiline analüüs Montrealis toimunud rahvarohkel E.V. aastapäeva aktusel

MONTREAL (VE) — Eesti Vabariigi 61. aastapäeva tähistamise aktus Montrealis, 24. veebr. õhtul üle 200-pealise osavõtjaskonna poolt kujunes kõigiti kordaläinuks. Aktuse heaks kordaminekuks aitas tublisti kaasa selle pidamine esinduslikus kohas, südalinnas, kuulsa Windsor hotelli elegantses ballisaalis.

Aktuse tähelepanuväärsemaks iseärasuseks kujunes nii föderaalkui ka Quebeci provintsivalitsuste erakordselt rohke tähelepanu osutamine eestlastele Montrealis. Föderaalvalitsuse immigratsiooniministri tervitusi tõi üks Kanada parlamendiliige, ning sama ministeeriumi mitmekultuuri nõukogu Quebeci osakonna poolt tervitas selle osakonna direktor isiklikult.

Aktus algas lippude sissetoomisega kaunites eesti rahvariietes noorte poolt.

Aktuse palvuse pidas õpetaja Heino Laaneots, millele järgnes langenute kangelaste mälestamine Montreali Eesti Võitlejate Ühingu poolt Ylo Ojamaa sõnavõtuga. Koosolijate püsti seistes laulis Montreali Eesti Segakoor Enn Võrk'i sündmusekohase, sügavalt haarava „Uinuge langenud kotkad".

Aktuse avasõna ütles Montreali Eesti Seltsi esimees Erich Aser, kes toonitas Eesti rahva tahet vaba olla, milline tahe veel praegugi kodumaal edasi püsib. Järgnevalt Ain Vaus deklameeris Marie Under'i „Kojuminek" mis kõneleb Soome Talvesõjas juhtunud kurvast sündmusest, kus sõjast kojupöörduvat sada meest lumme magama jäid ja sinna surnuks külmasid.

Järgnevalt tõi tervitusi Kanada immigratsiooniministri nimel Ian Watson, kes on Kanada parlamendiliige, esindades Lõuna-Montreali valimispiirkonda.

Aktusekõne pidas Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides asuva esimees Mäido Kari Baltimorest, kes analüüsis praeguse Ameerika president Carter'i administratsiooni välispoliitika ebakindlust, iga-hinna-eest rahvusvahelistest konfliktidest kõrvalehoidmist, ning hirmust resoluutsemate sammude määtamiseks.

USA välispoliitika alussambaks on inimõiguste taotlemine, mis aga on niivõrd ebaselge põhimõte, et laseb ennast kohalike vajaduste kohaselt igat moodi tõlgendada. Edasi andis kõneleja ülevaate Ühendriikide Kongressi varustamisest informatsiooniga Balti olude kohta Ühendatud Balti-Ameerika Komitee poolt. Aktusekõne järele deklameeris Linda Lestal Bernard Kangro „Kodu nägu".

Tervituste osas Quebeci immigratsiooniministri Jacques Couture nimel tervitas Gilles Rheaume, ning sama ministeeriumi poolt veel Jean La Rue. Soomlaste nimel tervitas õpetaja Markku Suokonautio, ukrainlaste poolt Ukraina Kanada Komitee president Jaroslaw Kulba, ning Balti Liit Kanadas Montreali osakonna poolt Peeter Möldre.

Külalisena Torontost laulis bass Andres Raudsepp Dagmar Kokker'i klaverisaatel kaks laulu: Cyrillus Kreek'i „Lauliku omaksed" ning Roman Toi laul „Mu laul, mu leelo".

Montreali Eesti Segakoor, Karl J. Raudsepp'a juhatusele kandis ette kaks pala: Miina Härma võimsa, Kalevipoja ainetel loodud isamaalise „Enne ja nüüd" ning Maimu Miido vabaduselootusliku „Me tuleme".

Lõppsõna ütles Helle Vaus, mille järele aktus lõppes ühiselt eesti hümni laulmisega.

Lühikese vaheaja järele siirdus osavõtjaskond hotelli kõrvalsaali mitmekesise eeskavaga seltskondlikule koosviibimisele, kerge kehakinnitusega kaetud laudade äärde. Tantsumuusika eest hoolitses Karl J. Raudsepp'a ansambel.

Tantsu esimesel vaheajal esinesid Montreali naisvõimlejad Hilja Paul'i juhatusel.

Järgnevalt oli sõnavõtt Kanada valitsuse mitmekultuuri nõukogu Quebeci osakonna direktori Maurice Chakleson'i poolt. Selle järele Montreali Eesti rahvatantsurühm „Kuppari" Mark Teose juhatusel ning Innar Teose akordioni saatel tantsis kolm tantsu.

Uudsusena eestlaste koosviibimisel esines seekord „Les Gens de Mon Pays" rahvatantsugrupp Yves Moreau juhatusel, esitades Quebeci rahvatantse. Erinevalt eesti rahvatantsudele, mis tõlgendavad teatavat lugu või teemat, paistsid quebeclaste rahvatantsud silma oma eriti hoogsa varba ja kontsa kiirtehnikaga.

Tantsu teisel vaheajal bass Andres Raudsepp laulis kitarri saatel „Kesksuvine aas", teiseks Eestis põrandaaluse laulu „Öö pime ja paat lõikab vahutavat merd", kolmandaks „Viikingite laulu", siis ühe kodumalt tulnud laulu „Mu kodu" — „... nii väike ta on, et tihti ei tea, kas temast ma lauldagi tohin", ning lõpuks omaloodud „Vabaduse valve" või Helsingi tsirkus, satiir sealsest inimõiguste konverentsist.

ESTO-80 liikumislavastus baseerub rahvamuusikal

Leida Leesment räägib oma kavatsustest liikumislavastuse korraldamisel

STOKHOLM — Aega ei ole ülemaailmsete Eesti Päevadeni Stokholmis enam kuigi palju, kui arvestada suurürituse, nagu seda on liikumispidu Stokholmi jäästaadionil, ettevalmistamist, nendib „Eesti Päevalehele" Leida Leesment, kelle õlgadele langesid ootamatult kõik ettevalmistustööd Rootsis ja ülemaailmne koordineerimine. Leida Leesment viibis Stokholmis, kus ta tutvustas oma plaane ESTO-80 peakomiteele, kes need heaks kiitis.

Leida Leesmenti eesmärgiks on kaasa tõmmata võimalikult palju eesti võimlejaid ja rahvatantsijaid — nii endisi kui praegusi, samuti võimlemispedagooge, kes kaasa aitaksid rühmade väljaõpetamisel.

Liikumislavastuse toimkond avaldab vastava üleskutse, kus m.h. pöördutakse ka noorima sugupõlve poole, et moodustada lasterühmi.

— Pean oluliseks, et mitmel pool üle Rootsi mitmesugustes võimlemisrühmades kaasas olevad eestlased endast teataksid, samuti need, kes varem on võimelnud ja vahepeal eemal olnud. Kogemuste järgi võivad nad aastase treeningu järele juba heade tulemustega esineda. Jagame nad kolme gruppi, kus on algajad, edasijõudnud ja küpsed valikrühmlased. Selle jaotuse juures ei pruugi keegi karta, et ta ei saa hakkama, ütleb Leida Leesment, kel on olnud otsekontakte Rootsis tegutsevate võimlemispedagoogidega.

Nii näiteks on Paula Roove Göteborgist lubanud otsest kaasabi.

Juhtivaid inimesi ka teistest Euroopa keskustest on lubanud oma korraldavat kaasabi:

— Teadupärast on Rootsis terve rida eestlasist võimlemispedagooge, keda kutsume kaasa. Suur abi liikumispeo läbiviimisel tuleb aga teiselt poolt Atlanti, kus Evelyn Koop koordineerib Kanada ja USA võimlejaid ning Toomas Metsala rahvatantsijaid. Sealt tuleb vähemalt sada võimlejat.

Evelyn Koop saab lähemail päevil minult värvifilmid liikumistest, mida neil tuleb ette valmistada, samuti lindistatud muusika.

Rootsis ei ole filmi abi tarvis — siin aitavad kohtadel meie oma inimesed ja minu assistendid. Loomulikult hoolitsevad esinemiste tuumiku eest valikrühmad.

Millisena on liikumispidu planeeritud? Leida Leesment kirjeldab:

— Loomulikult ei saa ma praegu detailidest rääkida. Küll aga võin ütelda, et liikumislavastuse aluspõhjaks jääb rahvamuusika, kusjuures ka esinejaid laulma pannakse. Nagu sellelaadilistel üritustel ikka, mängib koreograafia kõrval mõjuvat osa ka muusika ja valgustus.

Viimases osas on lubanud oma abi Malmö linnateatri valgusmeister, kes minu üritustel alati on abiks olnud.

Minu koreograafia liikumispeoks ei olene esinejate arvust. See võib olla vähem või suurem. Ja siis tahaksin rõhutada, et kogu esinemise põhitoon saab olema väärikas ...

Lasterühmadesse kutsume tüdrukuid ja poisse koolieas, s.o. vanustes 7—11 aastat. Lastele on tehtud kerge rahvaviisiline saatemuusika, ka laulud ja liikumised ise on kerged. Eelkõige on aga meil kiiresti vaja andmeid kui suur on huvi meie endi poolel, kui palju lapsi ja võimlejaid võime arvestada aastal 1980. Ma loodan, et paljud end registreerivad ESTO-80 liikumislavastuse siinsele kui ka välismaistele toimkondadele.

Kui suureks kujuneb liikumispidu? Stokholmi Johanneshovi jäästaadion, mis on täielikult katuse all ja seega sõltumatu ilmastikust (Baltimore'is teatavasti oli valguspeo ajal paduvihm ja äike), võtab publikult vastu kuni 10.000. Leida Leesment ütleb:

— Meie loodame vähemalt 8000-pealist publikut. Ja kui nii suur publik on koos, siis on loomulik, et inimestele peab andma ka kokkusaamise võimaluse.

Selleks on planeeritud esinemiste vahele ka pikem paus. See ei tähenda aga, et jagaksime lavastuse kaheks selliselt, et ühel poolel on võimlejad, teisel ainult rahvatantsijad. Esinemine on kavandatud sünteesina liikumisest, tantsust, muusikast ja laulust.

Roy Madalvee flöödikontsert

Roy Madalvee flöödikontsert õpilaskontsertide raames toimub 16. märtsil algusega kl. 1.15 p.l. Torontos Walter Hall, Edward Johnson Bldg.-us. Teda saadab klaveril Nora-Mall Kerson.

Roy Madalvee õpib helilooming ja flöödi alal neljandat aastat Toronto Ülikooli muusikafakulteedis.

Neljavärvi-trükis
HIIUMAA KAART
$4.—
SAAREMAA KAART
$5.—
Kaartide mõõtkava 1:200 000
Müügil „Vaba Eestlase" talituses
Kaarti kahjustamise vältimiseks
postiga ei saadeta

Old Age Pensioners
APPLY NOW!
complete Guaranteed Income Supplement applications and return them!

Täitke oma garanteeritud sissetuleku lisandi formularid ja tagastage need koheselt!

Formularid on saadetud kõigile pensionäridele, kes saavad praegu lisandit. Lisandi pidevaks saamiseks peate täitma formulari ning saatma selle kohe tagasi kui te tahate, et lisandi maksmine jatkub pärast 31. märtsi. Kui te ei tee seda, siis katkestatakse maksmine! Nii-siis — täitke formular ... saatke see tagasi teile saadetud aadressiga varustatud ümbrikus ... ja kindlustage endale lisandi maksmine.

Health and Welfare Canada
Monique Begin
Minister

Santé et Bien-être social Canada

Balti Õhtul tehti teatavaks, et Balti Liidu auliikmeks on valitud parlamendiliige G. Caccia, kellele Balti Liidu esimees Laas Leivat (paremal) annab üle sellekohase tõendi. Foto: Tommy Tomson

Noorte eesti keele ankeet — 1. maini

Teatavasti läks eesti noorte ankeet eesti keele alal globaalses ulatuses käiku möödunud aasta lõpupoolel, — Eesti Skautmastrite Kogu USA Koondise ettevõttel.

Ankeetlehed saadeti või anti üle maade noorte-organisatsioonidele ja koolidele, peamiselt nende keskuste kaudu. Ankeetleht koosneb 14 küsimusest eesti keele oskuse taseme selgitamiseks kõne, lugemise ja kirja osas — 12—18 a. noortele. Tähtajaks oli 31. märts 1979.

Täidetud ankeetlehti on juba tagastatud mitmelt maalt, siiski veel osaliselt.

Arvestades eriti kaugemate maadega, aeglast postiliiklust ja kuna ees seisavad ka noorte suuremad kogunemised jüripäeva puhul ning et saavutada ülevaatlikumaid tulemusi,otsustas Eesti Skautmastrite Kogu USA koondise juhatus ankeedi lõplikku tähtaega pikendada 1. maini 1979. a.

Noorte üksusi ja eesti koole, samuti noorte osakondi ja ringe, eeskätt nende keskusi palutakse täiendavalt ankeedi täitelehtede saamiseks pöörduda aadressil: — Albert Mölter, 125 10-th Street. Lakewood, New Jersey 08701, USA.

Ankeedi korraldajad loodavad asjahuvilistelt organisatsioonidelt ja koondistelt tõhusat kaasabi.

EESTI SKAUTMASTRITE KOGU USA KOONDISE JUHATUS

Dr. Toomas Troost Tallinnas

Dr. Toomas Troost, kes National Science Foundation ülesandel saadeti üheksaks kuuks Euroopasse, viibis aastavahetusel Tallinnas, kus tutvus Nõmmel vähjahaiguste kiiritusravi sisseseadetega ja võttis uut aastat vastu sugulaste keskel.

Moskvas oli tal 19. veebruaril loeng Teaduste ja Tehnika osakonnas oma äsjaavastatud antibiootiku kohta, mis seni alles ilma nimeta. Ees seisavad peatus Londonis ja läbirääkimised Washingtonis avaldamisele tulevate artiklite kohta.

VES

Teadaanne pensionäridele

Järjekordne koosviibimine klubi liikmetele ja nende külalistele toimub neljap., 15. märtsil kell 2.30 Eesti Maja saalis, millest palume osa võtta.

JUHATUS

Teadaanne

Saarlaste Ühing Torontos kutsub peakoosolekule kõiki saarte rahvaid. Koosolek toimub Toronto Eesti Maja väikses saalis pühapäeval, 18. märtsil kell 4 p.l. Kui isiklikku kutset postiga pole saabunud, palume seda teadet ajalehes võtta kutsena.

SAARLASTE ÜHINGU JUHATUS

SPORT

Maailma edetabel kergejõustikus 1978

NAISED

4x100 m
42,27 Ida-Saksa
42,54 NL
42,72 Inglismaa
43,47 Bulgaaria
43,78 Prantsusmaa
43,83 Poola
43,97 USA
44,18 Lääne-Saksa
44,26 Kanada
44,31 Rootsi

4x400 m
3.21,2 Ida-Saksa
3.22,5 NL
3.26,8 Poola
3.27,2 Inglismaa
3.28,0 Lääne-Saksa
3.28,2 USA
3.28,7 Austraalia
3.30,4 Tshehhoslovakkia
3.30,7 Ungari
3.30,7 Rumeenia

Kõrgushüpe
2.01 S. Simeoni, Itaalia
1.99 R. Ackermann, Ida-Saksa
1.95 B. Holzapfel, Lääne-Saksa
1.95 U. Meyfarth, Lääne-Saksa
1.93 K. Gibbs, Austraalia
1.93 J. Kirst, Ida-Saksa
1.93 K. Nitzsche, Ida-Saksa
1.91 C. Popa, Rumeenia
1.90 L. Ritter, USA
1.90 D. Brill, Kanada
1.90 T. Jagi, Jaapani
(39.—51. S. Oja Eesti, 1.85)

Hallis:
1.93 J. Huntley, USA
1.92 D. Brill, Kanada
1.90 U. Kielan, Poola
1.90 N. Marinenko, NL

Kaugushüpe
7.09 V. Bardauskiene, Leedu
6.89 J. Anderson, USA
6.79 S. Siegl, Ida-Saksa
6.79 A. Voigt, Ida-Saksa
6.74 J. Nygrynova, T-slovakkia
6.73 B. Wujak, Ida-Saksa
6.72 K. McMillan, USA
6.71 G. Panait, Rumeenia
6.70 L. Jacenko, Austraalia
6.66 A. Stukane, NL

Kuulitõuge
22.06 I. Slupianek, Ida-Saksa
21.87 H. Fibingerova, T-slovakkia
21.58 M. Dröse, Ida-Saksa
21.58 M. Adam, Ida-Saksa
20.99 H. Knorrscheidt, Ida-Saksa
20.70 S. Kratshevskaja, NL
20.33 E. Stojanova, Bulgaaria
20.33 I. Petrova, Bulgaaria
20.10 E. Wilms, Lääne-Saksa
19.92 T. Bufetova, NL

Kettaheide
70.72 E. Jahl, Ida-Saksa
70.34 F. Veleva, NL
68.48 M. Dröse, Ida-Saksa
67.54 S. Petrova, NL
66.94 S. Bozhkova, Bulgaaria
66.28 L. Issajeva, NL
66.24 N. Gorbatsova, NL
66.10 S. Engel, Ida-Saksa
64.40 T. Berezhnaja, NL
64.04 J. Prouzova, T-slovakkia
(13. H. Parts Eesti, 62.92)

Odavise
69.16 R. Fuchs, Ida-Saksa
64.24 U. Richter, Ida-Saksa
64.02 E. Helmschmidt, L-Saksa
64.02 K. Schmidt, USA
64.00 T. Sanderson, USA
63.66 E. Raduly, Rumeenia
63.60 U. Hommola, Ida-Saksa
63.50 M. Colon, Kuuba
63.37 S. Calvert, USA
63.32 K. Smith, USA

Viievõistlus
4768 D. Konihowski, Kanada
4746 N. Tkatshenko, NL
4704 J. Frederick, USA
4675 M. Papp, Ungari
4638 B. Pollak, Ida-Saksa
4599 K. Nitzsche, Ida-Saksa
4596 J. Smirnova, NL
4592 B. Philipp, Ida-Saksa
4590 J. Gordijenko, NL
4565 R. Neubert, Ida-Saksa
(22. S. Oja Eesti, 4343, 42. E. Kulvand Eesti, 4224)

Robert Vellend oli paremuselt teine

Kanada Talimängudel Brandonis osutus parimaks provintsiks murdmaasuusatamises Quebec eesotsas 21-aastase Pierre Harey'ga. Viimane võitis kõik kolm ala, 10, 15 ja 3x7½ km. Ta oli möödunud suvel ka parim Kanada jalgrattur maanteesõidus.

Parimaks suusatajaks individuaalselt väljaspool Quebeci osutus meie suusk-jalgrattur Robert Vellend, kes tuli prantslaste järele 10 km suusatamises kolmandaks, 15 km-s viiendaks ja teatesuusatamises Ontario meeskonna koosseisus teiseks.

*

Viimastel kohalikkudel võistlustel tuli Robert Vellend esikohale nii Ski Haven'is kui ka Joselin Cup'i võistlusel Bracebridge'is. 1972. a. Lembit Joselini poolt välja pandud rändkarikas on nüüd eestlase valduses.

*

Eestlastest on sel talvel edukalt võistelnud ka Allan Mägi, Jaan Roos, Harri ja Mehis Kivilo, Valden ja Mihkel Sadul, Mihkel ja Andrus Vasila, Uno Limit, Ülo Vastopä j.t.

T. E. S. Täienduskooli Eesti Vabariigi aktusel oli üheks osaks kooli lõpuklassi õpilastele kooli lõpumärgi rinda kinnitamine. Pildil õpetaja Hella Leivat (keskel) Marika Tammele märki rinda kinnitamas, paremal õpetaja Anne Saks teda abistamas.
Foto: Vaba Eestlane

Eesti keskkooliõpetajate koosolek Stokholmis

STOKHOLM — Stokholmis toimus Eesti Keskkooli- ja Gümnaasiumiõpetajate Ühingu üldkoosolek. Tegevusaruandes andis Ühingu esimees ülevaate FIPESO (Rahvusvahelise Keskkooliõpetajate Ühingu) 48. kongressist, mis toimus Luxembourgis. Kongressist võttis osa 22 liikmesriiki, nende hulgas ka Eesti eksiilis. Eesti on ainukene liikmesmaa, mis asub eksiilis. Eesti esindajana võtsid kongressist osa fil. dr. Joh. Ungerson ja fil. mag. Ingrid Kuldvere-Ungerson. Peale eelmainitute võtsid kongressist osa veel 16 riiki vaatlejatena. — Kongressi peateemaks oli gümnaasiumikoolide üldine areng maailmas. Kongressi tähtsamateks otsusteks võiks pidada järgnevaid:

Põhikool peaks võtma kasutamisele moodsamad õppevahendid ja paremad pedagoogilised meetodid ja koolististeem peaks olema korraldatud nii, et oleks sujuv üleminek eelkoolist ülikooli.

Õppevahendite osas peaks ära kuulama õpetajate kriitika, enne kui need võetakse üldiselt kasutusele. Sealjuures peaks õpetamine olema individuaalset laadi.. Kõik koolipõllul töötavad õpetajad peaksid omama seadusliku kompetentsi.

Peale aruannete, tegevuskava ja eelarve kinnitamist valiti uus juhatus järgmises koosseisus: esimees — Joh. Ungerson, abiesimehed — Eugen Kiiman ja August Sikk, sekretär — Paul Laan, välissekretär — William Muld, välissekretäri abi — Silvia Silvéus, laekur — William Grosstahl, ametita liikmed — Edith Kotka-Nyman. Meemo Mõelo, Merike Sild, Rein Treufeldt, Ülo Verendel.

Revisjonikomisjon: Helmi Arras ja Karl Vainu. Esindajad FIPESO kongressile: W. Muld, Joh. Ungerson. Vaatlejaiks: E. Kotka-Nyman, S. Silveéus ja Ingrid Ungerson. Aastaraamatu „Eesti Kool" toimetust täiendati Silvia Silvéusega.

Üldkoosolekule järgnes adjunkt Ester Jürise ettekanne Saksamaa koolioludest. Ester Jüris on saksa gümnaasiumides töötanud kuus aastat.

ILMUSID JA ON MÜÜGIL „VABA EESTLASE" TALITUSES

Einar Sanden

„MITME NÄO JA NIMEGA"

Dokumentaalteos andekaimast eesti soost spioonist Arthur Haman — Juhan Tuldavast, kes „põgenes" 1955. a. Rootsi ja saavutas pagulaskonna usalduse, kuni 1963. a. N. Liitu tagasi läks. Autori uurimine põhineb paljudele dokumentidele ja isiklikele kokkupuuteile.

224 lk. Hind $12.50 — saatekulu 50 senti

Einar Sanden

„KGB CALLING EVE"

See on mõned aastad tagasi eesti keeles ilmunud ja suurt tähelepanu leidnud dokumentaaljutustuse „KGB kutsub Evet" inglise-keelne väljaanne. Eestikeelse teose ilmumisel nimetati seda rohkem kui tõesti sündinud looks, vaid hoopis kõigile kodumaad külastajaile vajalikuks käsiraamatuks. Võõrastest rahvustest sõpradele oleks see heaks näiteks KGB agentide tööst turistide hulgas.

224 lk. Hind $12.50 — saatekulu 50 senti

ILMUS

inglisekeelne kokaraamat

„Cooking Estonian Style"

Hilja Treumuth ja Viivi Piirisild

430 retsepti ☆ Hind $8.50 + $1.20 saatekulu, kokku $10.00

Tellimisi võtab vastu „Vaba Eestlase" talitus.
Raamatud saadetakse välja Los Angelesist.

ANDRES KÜNG

MIS TOIMUB SOOMES

Kirjastus Välis-Eesti & EMP
311 lk. Hind $14.00 br. + saatekulu 50c

Eesti ajakirjaniku teos põhineb laialdasele allikmaterjalile. Ta analüüsib Soome sise- ja välispoliitikat, riigi tänapäevast elukorda ja suunda, Nõukogude Liidu Soome-politikat, Soome valitsust presidendist parteieluni ja palju muud, tuues Soome saatusest huvitatud lugejaile palju uusi andmeid.

Müügil Vaba Eestlase talituses

TÕNIS ja MAI MIGAGU

MEIE MEHED KUI METSAPULLID

Romaan vanast armsast Pärnust

26.

Järgneval pühapäeval istusin „Endla" einelauas. Paar lauda eemal viibis Kurm kolme sõbraga. Kuna nad kõnelesid meelega kõvasti, kuulsin iga sõna.

Üks neist ütles:

„Pärnal olevat advokaadiks Meeves, kelle sina kaitsjaks valid?"

„Kaitsen end ise!"

„See ei lähe", manitseti teda. „Kui süüpinki satub advokaat, siis ei kaitse ta end ise, vaid seda teeb mõni kolleeg."

„Tava kohaselt küll. Aga kuna mu vastaseks on kollanokk Meeves, siis tahan talle näidata, kuidas Madis õlut pruulib."

„Õllepruulimine" tuli ette kohtunik Tarassovi juures. Kõmu duellist kahe noore advokaadi vahel oli meelitanud kokku saalitäie kuulajaid.

Kohtuniku lepituskatse nurjus — Kurm ei nõustunud paluma vabandust. Kui kaks tunnistajat olid üle kuulatud, võtsin sõna süüdistajana. Ütlesin vaid paar lauset, nimetades lugupeetud kodaniku võrdlust kangekaelse sokuga auhaavamiseks.

Saades kaitseks sõna ajas Kurm enese sirgu, võttis oraatoripoosi ja alustas loengut karskustöö tähtsuses ja sellest kahjust, mida välismaalt sisseveetud vägijoogid teevad rahvale.

Kohtunik peatas teda, seletades, et arutamisel ei ole karskusküsimus, ja palus asuda end kaitsma.

Kurm vaatas iseteadvalt minu poole ja kõrgendas häält. Kokkuvõttes ütles ta järgmist:

„Võrdlust loomadega võib pidada solvavaks ainult täielik ignorant, kes keele alal on võhik ja ei tunne rahvalikke väljendusviise.

Loomadega tähistatakse inimeste omadusi, nagu tegi seda vene kirjanik Krõlov oma kuulsates valmides.

Lõvi tähendab — vapper kui lõvi, karu — tugev kui karu, rebane — kaval kui rebane. Jänes tähistab argust, kalkun kõrkust, harakas edevust ja nõnda edasi. Üteldakse „koerpoiss" ning ülemeelikult imetletakse — „vaat, kus krants!" Need väljendused võivad meeldida, võivad tekitada ka viha, eriti siis, kui nad tabavad naelapead, aga solvamised nad ei ole.

Sokuks nimetasin kaebajat ta kangekaelsuse pärast. Ta käitus koosolekul nagu sokk ning takistas oma jonnakusega meie tööd. Ka sõnas „haisev" ei ole midagi haavavat — igal loomal on oma hais, mis võib olla inimese ninale meeldiv või mitte.

Jah, sokk haiseb. Inimesele on see hais vastik, aga küsige kitselt, mida tema sellest arvab! Nii on siis sõna „haisema" relatiivne mõiste. Mina ei haavanud kaebajat, vaid nõudsin, et ta lõpetaks oma jonnaka ja asjatundmatu vastuvaidlemise. Seepärast palusin teda lahkuda. See oli minu kui koosoleku juhataja otsene kohus."

Nüüd tuli kord minu kätte näidata, kas ka mina oskan „õlut pruulida".

„Kaebealune tegi ekskursiooni loomariigi meeldivate ja ebameeldivate elanike juurde. „Solvamise" mõiste selgituseks kasutan tema meetodit.

Lähtudes põhimõttest „mis ühele hea, see teisele paras", vaatlen, missuguse loomaga saab võrrelda kaebealust.

Lõviga? Süda annaks mõõdu välja, aga küüned on nürid. Karuga? Karu haavuks, kui teda võrreldaks härraga, kes on peenike nagu piitsavars. Rebasega? Kes on näinud puuderdatud rebast?"

Saalis kostis naeruturtsatusi.

„Asume meelitusnime „haiseva soku" juurde. Arvan, et kaebealune haavuks, kui talle karjapoisiviisil vastaksin: „Ise oled haisev sokk!" See ei pea ka kuidagi paika, sest parfüüm ei haise vaid lõhnab."

Rahvas naeris laginal — Kurm kasutas ohtralt parfüümi.

„Kahjuks ei leia ma mingisugust meeldivat ega ebameeldivat looma, kellega saaksin võrrelda kaebealust. Seepärast ei ole mõtet seda meetodit jätkata.

On siiski üks omadus, mis ükskord on ühine kõigile elavatele olevustele — noorus. See omadus ongi, mis käesoleval protsessil lahutab kaebealuse kaebajast. Minu klient ei mõista hinnata nooruse taktitunde puudust. Saada „haisevaks sokuks" sõimatud, on igatahes ränk haavamine — seal ei aita mingisugune tiritammitamine. Kui pehmendava asjaolu toon ette just kaebealuse nooruse. Seepärast ei nõua mu klient talle rasket karistust, vaid lepib kergemaga."

Mu vihje noorusele viis Kurmi tasakaalust välja. Ta pahvatas:

„Olen igatahes vanem kui advokaat Meeves!"

Vastasin kuivalt: „Aastatelt jah!"

Kohtunik kuulutas otsuse: Kurm kolmeks päevaks aresti või 15 rubla rahatrahvi.

Pärast kohtuistungit kuulsin ühe vanema kolleegi märkuse:

„See oli rumaluse tipp, kuidas Kurm end kaitses ja häbematuse tipp, kuidas Meeves teda nöökas."

20. Tamm Tartu tänaval, lepp linna uulitsal

Valimised nihkusid vähehaaval lähemale. Sakslaste kants paistis esialgu veel kindel, aga eesti maleva tungis üsna ta müüride alla.

Komitee koosolekuist osa võttes märkasin, et eestlaste edumaa taga ei seisnud esimees Kurm, vaid „Postimehe" toimetaja Jaan Karu. Nõupidamistel ta palju sõna ei võtnud, vaid kuulas ja pistis sekka mõne kasuliku märkuse. Kuid tegelik peajuht ja niitide käeshoidja oli tema.

Karu muretses sakslaste tegevusest ja plaanidest salajast informatsiooni, mida komitee ametlikel usaldusmeestel võimatu oli hankida. Ta kogus endale sõpru teenijate ja vähemate ametnike keskel, oskas nendega rääkida ja meelitas neilt välja andmeid oma tööandjate kohta. Karu suu oli lukus — seda ta sõbrad teadsid. Sakslased ei aimanudki, et nende teenijad seisid Karuga ühenduses.

Kuidas ta agentuur töötas?

Kirjutusmaterjali vajas igaüks ja seda saadi raamatukauplusest. Teenija astus poodi, ostis sealt tühja-tähja — ning veendunud, et õhk on puhas — kadus nagu kogemata tagumisse tuppa. Sinna läks järele ka Karu, jättes kunded õe Liisa hooleks. Tagatoas aeti mõnusat juttu, kusjuures külaline teatas, mida ta näinud või kuulnud. Kui mõnel majaomanikul tekkis kavatsus müüa oma kinnisvara, sai Karu sellest teada juba enne, kui omanik oli langetanud otsuse. Karu hakkas kohe otsima eesti ostjat.

Karu trompetihääled „Postimehes" äratasid üles nii mõnegi magaja.

Ta oli esimene, kes julges avalikult kõnelda ja kirjutada Pärnu jõe rüvetamisest Waldhofi reoveega ja supelasutuse hävimisohust. Ta tõi teateid surnud kaladest keda lained uhtusid Pärnu või Tõstamaa randa, avaldas kalurite kaebusi vähenenud saagist ja näägutas Waldhofi suitsu ning tahma.

Omal kulul korraldas Karu mitu jõevee analüüsi ja palus, et seda teeks ka linnaarst dr. Hermann. Arsti aruanne vee roiskumise kohta oli hävitav, aga linnavalitsus viskas selle lihtsalt paberikorvi.

Ega sakslastegi laagris magatud: koondati saksa valijaid, kes elasid väljaspool Pärnut, ning pigistati eestlasi, niipea, kui keegi juhtus sattuma nende võimu alla.

Ühel päeval esitas Ismael mulle mõistatuse:

„Mõista, mõista, mis see on? Tamm Tartu tänaval, lepp linna uulitsal, juurila kokku jooksevad, ladvula kokku langevad?"

„Ei tea arvata", pidin tunnistama.

„See on, kuidas Tallinnamaa Veltsa valla mõisnik ja Pärnu Elisabeti koguduse õpetaja Haase nurja ajasid Tennmanni kandidatuuri Mihkli koguduse õpetaja kohale."

„Vaat, kus alles hiina mõistatus!"

Eduard Tennmann oli noor teoloog, usuõpetaja Kooliseltsi progümnaasiumis. Teda tunti kui head kõnemeest, kes koos teiste Kooliseltsi õpetajatega pidas loenguid ja korraldas kursusi. Kuulsin ise temalt üht ettekannet „Kalevipoja" kohta.

(Järgneb)

Aktus ja … Londonis,

Londonis, Ont. t… Seltsi poolt korra… YMCA ruumes. Akt… ülikoolist. Aktusele … datud kunstinäitus … Pant heilihndi-värvi…

Aktusele kogunes … kümne inimese, mis … te arvu poolest viim… üheks suuremaks ee… kutulekuks Londonis … oli isegi kaugemalt, n… ja mujalt.

Aktus algas lipu sis… mille järele Ruth … klaveril O'Canada ja … ühiselt lipulaulu „… Avasõnad ütles Eest… mees Kaljo Loone, k… külalisi Eesti Kunst… esindajaid Emil Eerm… ga ning Laine Panti … nelejat Waterloo Wil… ülikooli poliitiliste te… jõudu prof. Toivo Mi…

Sisukale aktusekõ… langenud kangelaste … Pimendatud saalis s… laual oleva sini-must-… lad ja täienduskooli … laine Purres, Kadri … Reikman ning Astri… Terri deklameerisid … klaverisaatel luuletus… jäljetud hauad".

Siis luges EKK li… Kahro ette Eestlas… kogn Kanadas läk… Catharinesi ja Kitc…

Seltside kirjalikud … Sellejärele esitas õpil… lijuhataja Valdek Len… kolm laulu: E. Rajalo… rahvaliku laulu — Ko… med ja F. Saebelman… mad laulud.

Kunstinäituse avas … tide Keskuse esindaj… me, kes ka lühidal… EKK ülesandeid ja … duses eesti kunstimu… tamisega ja eesti ku… kogumisega. Kunsti…

VABA EEST…

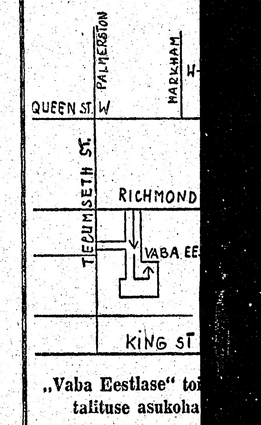

„Vaba Eestlase" to… talituse asukoha…

TOIMETUS JA T… avatud esmaspä… reedeni kella 9-…

Telefonid: toimetus … talitus …

Toimetajad kodus … väljaspool tööaega:
Karl Arro 7…
Hannes Oja 4…

Kuulutusi võetaks… nädala esimesse aja… esmasp. homm. kell… nädala teise ajalehte… map. homm. kell…

KUULUTAMI… VABA EESTLA… on tasuv ajalehe l… leviku tõttu…

Kuulutuste hin…
üks toll ühel veerul…
esiküljel …
tagaküljel …

KUULUTUSI VÕ… VASTU:
1. Vaba Eestlase tal… 135 Tecumseth St… Telefon 364-7675 … Postiaadress: Box … Stn. C, Toronto 3, … Talitus väljaspool … Helmi Liivandi 25…
2. Mrs. Leida Marley … 149 Bishop Ave. … Willowdale, Ont. … Telefon: 223-0080

Aktus ja kunstinäitus Londonis, Ontarios

Londonis, Ont. tähistati Eesti Vabariigi 61. aastapäeva Eesti Seltsi poolt korraldatud aktusega pühapäeval, 25. veebruaril YMCA ruumes. Aktusekõnelejaks oli prof. Toivo Miljan Waterloo ülikoolist. Aktusele järgnes Eesti Kunstide Keskuse poolt korraldatud kunstinäitus ja hiljem kohvilauas istudes esitas pr. Laine Pant helilindi-värviliste diapositiivide saate „Eesti rahvarõivad".

Aktusele kogunes üle seitsmekümne inimese, mis oli osavõtjate arvu poolest viimaste aastate üheks suuremaks eestlaste kokkutulekuks Londonis. Osavõtjaid oli isegi kaugemalt, nagu Sarniast ja mujalt.

Aktus algas lipu sissetoomisega, mille järele Ruth Terri esitas klaveril O'Canada ja siis lauldi ühiselt lipulaulu „Eesti lipp". Avasõnad ütles Eesti Seltsi esimees Kaljo Loone, kes tutvustas külalisi Eesti Kunstide Keskuse esindajaid Emil Eermet abikaasaga ning Laine Panti ja aktusekõnelejat Waterloo Wilfrid Laurier ülikooli poliitiliste teaduste õppejõudu prof. Toivo Miljan'it.

Sisukale aktusekõnele järgnes langenud kangelaste mälestamine. Pimendatud saalis süüdati kõnelaual oleva sini-must-valged küünlad ja täienduskooli õpilased Melaine Purres, Kadri ja Toomas Reikman ning Astrid ja Peeter Terri deklameerisid Ruth Terri klaverisaatel luuletuse „Tuhanded jäljetud hauad".

Siis luges EKK liige Leonhard Kahro ette Eestlaste Kesknõukogn Kanadas läkituse ja St. Catharinesi ja Kitcheneri Eesti Seltside kirjalikud tervitused.

Sellejärele esitas õpilaskoor koolijuhataja Valdek Lenk'i juhatusel kolm laulu: E. Rajaloo — Eestile, rahvaliku laulu — Kodumaa tammed ja F. Saebelmanni — Kaunimad laulud.

Kunstinäituse avas Eesti Kunstide Keskuse esindaja Emil Eerme, kes ka lühidalt puudutas EKK ülesandeid ja soove ühenduses eesti kunstimuuseumi asutamisega ja eesti kultuurivarade kogumisega. Kunstinäitusel oli esitatud nelja eesti kunstniku, Agate Weberi, Otto Paju, Mai Onno ja Leena Raudvee, töid. Kunstnike elulugusid tutvustas ja nende töid selgitas Toomas Malolepsy, peatudes pikemalt endise londonlase Mai Onno ja praeguse londonlase noorte kunstniku Leena Raudvee tööde juures, kes mõlemad kohal viibisid.

„Mai Onno saavutused on meile kõigile uhkuseks," seletas Toomas Malolepsy. „Juba varakult tunnustati tema annet kunsti stipendiumiga Mehhikos. Pärast järgnenud õpinguid Itaalias abiellus ta tuntud kujuri Lothar Kastenbaum'iga ja Mehhiko jäi nende koduks, kus nad mõlemad on õppejõududeks ühes kunstiinstituudis.

Õli ja pastell on Mai Onno peamine meedia, kuigi ta kasutab ka pliiatsit, sulge ja tinti. Mai ise nimetab oma tööd „üüriliseks abstraktsiooniks", mis sobib hästi „post modernismi" valdkonda.

Mai Onno on arendanud loomuliku, imeilusa ja omapärase stiili, mis märgib ühte tõelist, inspireeritud ja andekat kunstnikku.

Leena Raudvee lõpetas Toronto ülikooli „Fine Arts" kraadiga ja täiendas oma haridust mitmetes Toronto kunstikoolides ja tuntud kunstnikkude ateljeedes. Ta on juba oma töödega esinenud näitustel Burlingtonis, Hamiltonis, Massey Hallis, Toronto ja Scarborough Civic Centre's.

Leena Raudvee töötab peamiselt pliiatsi ja pastellidega. Realism on tema tööde juhis.

Huvi kaarte, joonte ja sügavuse vastu mõjutab tema vaatlust objektidest tegelikus elus või kujutlusis.

Tema loov energia on sunnitud nende elementide abstraktseks ülekandmiseks paberile."

Meeleolukale aktusele ütles lõppsõna L.E.S. abiesimees Väino Einola ja sellele järgnes Eesti hümni ning lipu väljaviimine. Hiljem perenaiste poolt korraldatud kohvilauas istudes esitas Laine Pant värviliste diapositiivide saate „Eesti rahvarõivad". Kõikide londonlaste poolt südamlik tänu külakosti toojaile prof Toivo Miljanile Waterloost ning Emil Eermele ja Laine Pantile Torontost.

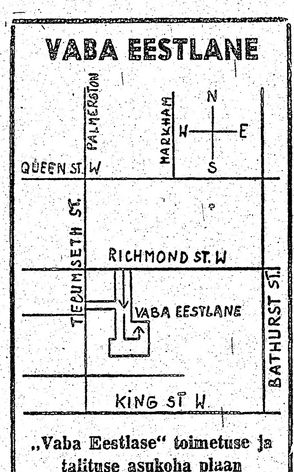

„Vaba Eestlase" toimetuse ja talituse asukoha plaan

TOIMETUS JA TALITUS
avatud esmaspäevast reedeni kella 9—4-ni.

Telefonid: toimetus 364-7521
talitus 364-7675

Toimetajad kodus väljaspool tööaega:
Karl Arro 766-2057
Hannes Oja 481-5316

Kuulutusi võetakse vastu:
nädala esimesse ajalehte kuni esmasp. homm. kella 11-ni ja nädala teise ajalehte kuni kolmap. homm. kella 11-ni.

KUULUTAMINE VABA EESTLASES
on tasuv ajalehe laialdase leviku tõttu.

Kuulutuste hinnad:

üks toll ühel veerul	$3.25
esiküljel	$3.75
tagaküljel	$3.50

KUULUTUSI VÕTAVAD VASTU:

1. Vaba Eestlase talitus
135 Tecumseth Street
Telefon 364-7675
Postiaadress: Box 70, Stn. C, Toronto 3, Ont.
Talitus väljaspool tööaega:
Helmi Liivandi 251-6495
2. Mrs. Leida Marley
149 Bishop Ave.
Willowdale, Ont.
Telefon: 223-0080

Laulupeoliste majutamine

Eesti Lauljate Liit Põhja-Ameerikas, kes on maikuus Torontos toimuva laulupeo korraldaja, lahendas oma viimasel töökoosolekul väljaspool Torontot elavate laulupeoliste majutamise küsimuse.

Laulupeoliste majutamist korraldab eesti reisibüroo Kivi Travel Service, mis asub Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Room 102, Toronto M4K 2R6, tel. 466-4813. Hotellitubade reserveerimiseks palub Lauljate Liidu juhatus pöörduda otseselt Kivi Travel Service'i poole. Reisibüroo juhataja Hans Kivi mainib, et hotelliruumid, mis laulupeolistele reserveeritakse, asuvad linnasüdames ja tube on võimalik üürida mitmesuguses hinnaklassis.

Väljaspool Torontot asuvaile kooridele saatis Lauljate Liit majutamise asjas välja vastava ringkirja.

*

Lauljate Liidu juhatus teatab, et üldlaulupeost osavõtuks on senisele 18 koorile lisaks registreerinud veel kaks koori, nimelt Baltimore'i Naiskoor (21 lauljat, juhataja Valter Esop) ja Montreali Segakoor (32 lauljat, juhataja Karl Raudsepp).

Vaimulikule kontserdile, mis toimub pühapäeval, 27. mail, on üheksanda koorina osavõtuks registreerinud Seabrooke'i Segakoor, nii et kontserdist osavõtvate lauljate arv on nüüd 250.

LOTTARIO

On Saturday, Feb. 17 Ana Guerreiro and Audrey Donohue of Elliot Lake, won the LOTTARIO JACKPOT by selecting numbers 1, 11, 14, 16, 29 and 31.

JACKPOT WINNER! $242,789.50

KOHAKE VÕITJAGA!

Ana Guerreiro ja Audrey Donohue Elliot Lake'ist

Nad tõesti oskavad välja valida numbreid Elliot Lake'is! Ana Guerreiro ja Audrey Donohue valisid oma kuus õnnetoovat LOTTARIO numbrit oma väikese loosimisega: Nad paigutasid 39 paberisedelit, mis olid nummerdatud 1-st kuni 39-ni ühte karpi ja tõmbasid välja kuus sedelit. Nad kirjutasid need kuus numbrit LOTTARIO kaardile ja jäid ootama laupäevast loosimist. Ootamine oli seda väärt — Ana ja Audrey võitsid nende kuue numbri abil LOTTARIO JACKPOT'I.

KA TEIL ON VÕIMALUS VÕITA!

Oma LOTTARIO numbrite väljavalimine valmistab palju lõbu. Teie võite loosimiseks valida sünnipäevad, tänavate numbrid, autolitsentside numbrid, sotsiaalkindlustuse numbrid, pangaarvete numbrid, koera litsentsi numbrid . . . Variatsioone on palju.

Nii-siis valige välja oma lemmiknumbrid ja vaadake iga laupäeva õhtul televisioonis LOTTARIO loosimist . . . Igal nädalal loositakse kuus regulaarset numbrit ja üks boonuse number.

Võrrelge neid kuut regulaarset numbrit, ükskõik millises järjekorras ja sobivuse korral olete JACKPOT'i võitja, või kui ka keegi teine on valinud samad numbrid, siis jagate temaga võidu.

Kuid kui teil ei ole õiged kõik kuus numbrit, siis on teil ometi tuhandeid teisi võimalusi võitmiseks.

Kui teil on viis regulaarset numbrit õiged ja teie kuues number ühtub boonuse numbriga, siis jagate suurt Second Prize Pool'i.

Või kui teil on õiged viis regulaarset numbrit, siis tuleb teil suur võit sularahas Third Prize Pool'st.

Võrrelge nelja regulaarset numbrit oma numbritega ning kokkusobivuse korral jagate võidusummat Fourth Prize Pool'is.

Ja kui teil kokku sobivad kolm numbrit kolme regulaarse numbriga siis võidate 5 dollarit. Nii et nalja 1 dollari eest on palju!

Igal nädalal võib olla tuhandeid võitjaid, kuna loteriist osavõtjate poolt väljavalitud numbrid ei tarvitse olla samas järjekorras nagu nad loosimisel välja tõmmatakse.

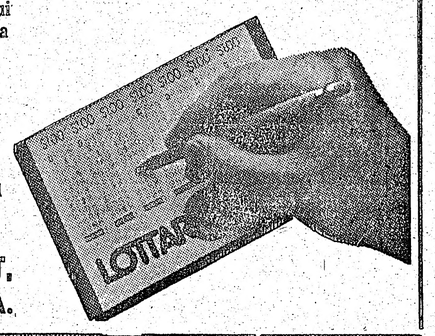

TEIE EI OSTA AINULT PILETIT, TEIE MÄNGITE SELLE PILETIGA.

Hellakeste — hundipoegade talipäev

Hellakesed, hundipojad,
suure bussiga
sõitsid talipäevale,
suure bussiga . . .

Nii kõlas laul kui kaks bussitäit hellakesi ja hundipoegi, nende juhte, vanemaid ja sõpru laupäeva varahommikul Eesti Maja eest sõitu algasid Cedar Glen'i talipäevale.

Väga külma ilma ja haigestuste tõttu oli osavõtjate arv väiksem kui alguses olime arvanud, aga ega tuju sellepärast halvem ei olnud.

Kui bussid Seedrikurusse jõudsid, ootas meid ees särav päike ja sätendavad lumeväljad. Kelgudsuusad võeti kiiruga bussidest välja ning peagi oli kelgumäel juba sõitjaid. Et keegi aga tühja kõhuga külma ilmaga väljas ei oleks, pakuti enne tegevuse algust kuuma kakaod ja magusaid saiu.

Lõunaks, kui suusavõistlused ja kelgutamise võistlus läbi olid, kogunes punapõseline noortepere jällegi taresse. Külmunud varvad ja sõrmed said suure kamina ees soojaks, ja vaevalt oli lõuna söödud kui noored juba jällegi välja ruttasid. Kohale oli ilmunud heintega regi kahe hobusega, ning algas esimene heinasõit nendele kes hiljem uisutada tahtsid.

Kuljuste helinal . . . oh mis rõõm on valges lumes sõita saaniga! Tore oli sõita metsavahel ja üle lumiste väljade, hullata heintes, üksteist reelt maha lükata, ning jälle peale hüpata; ja kõige toredam oli veel kutsari pingis istuda. Esimesed sõitjad läksid uisutama ja katsoid andma, kohale tuli veel teine reid, ja ülejäänud talipäevalised läksid sõitma.

Enne kojusõitu kogunesid talipäevalised veel kord taresse, teatati võistluste tulemused ja anti katte auhinna lindid. Oli juba videvik kui bussid väsinud noortega Eesti Maja juurde jõudsid kus emad-isad ees ootasid. Kõigil oli olnud tore päev!

Täname endist hundujuhti, dr. Arvo Kuld'a, kes ohverdas oma laupäeva selleks et hellakeste-hundude muhkude eest hoolitseda — õnneks ei olnud tema teeneid küll palju vaja! Täname vanemaid kes kaasa aitasid, eriti aga pr. Maie Leesi kes meiega bussiga kaasa sõitis, ning kogu päeva köögis askeldas, hoolitsedes selle eest et alati oli saadaval mahl ja soe kakao külmunud noortele. Tänu noortele juhtidele kes oma ülesandeid hoole ja armastusega täitsid.

Uisutamise erikatse sooritasid: Eerik Valter, Tarmo Sulev, Alar Petersoo ja Tõnu Petersoo.

Suusavõistluse tulemused:

Hellakesed: 1) Liisa Kald, 2) Pia Kori.

Hundud, 7—8 a.: 1) Alar Petersoo, 2) Tarmo Sulev, 3) Toivo Träss. — 9—10 a.: 1) Tarmo Soots, 2) Martin Mällo, 3) Margus Kask. 11 a.: 1) Raimo Karhunen, 2) Ronald Liigsoo, 3) Mark Olup.

Kelgutamise võistluse tulemused: Hellakesed, 7—8 a.: 1) Monika Roose, 2) Heli Leesment, 3) Liisa Novek. — 9—10 a.: 1) Ülle Träss.

Hundud, 7—8 a.: 1) Toivo Evard, 2) Martin Tabur. — 9—10 a.: 1) Rein Lomax, 2) Peeter Mällo, 3) Erik Holmberg. — 11 a.: 1) Mark Evard, 2) Christo Medri.

ÜKS TALIPÄEVALINE

Jüripäeva paraad

Tänavune Toronto eesti skautide ja gaidide jüripäeva paraad toimub H.M.C.S. „York" kasarmus Lakeshore Road West pühapäeval, 29. aprillil kell 2.00 p.l.

Kasarm asub Tip Top Tailors tööstuse kõrval ja Molson'i õllevabriku vastas. Kohapeal on hea parkimise väljak paljudele autodele. Ka trammiühendus on lähedane.

TORONTO „KALEV'I"
SKAUTLIPKOND
PRESIDEERIV LIPKOND
TORONTOS

ADVOKAADID

ENN ALFRED
ADVOKAAT-NOTAR
Room 1912, Royal Trust Tower, Toronto Dominion Centre
Postiaadress: P.O. 326, Toronto Ont. (Bay & King) M5K 1K7
Telefon: 863-1777
24-tundi telefoni valveteenistus

RAAMATUPIDAJAD

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
55 University Ave., Ste. 600
Tel. 862-7115
Toronto, Ont. M5J 2H7

Värskemad uudised loete „VABA EESTLASEST"

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Teisipäeval, 6. märtsil 1979 — Tuesday, March 6, 1979

KIREV MAAILM

HEIDELBERG — Heidelbergi vähihaiguse uurimiskeskuse professorid Preussmann, Eisenbrand ja Spiegelhalder on kahel viimasel aastal uurinud 3000 elatistarvet, et saada selgusele, kas neis on vähihaigust põhjustavat ainet. Asjased tulemused avaldati ja need põhjustasid saksa õllejoojais üldist hämmastust. 30% proovidest sisaldas nitroamiine, mis kahtlemata põhjustavad vähihaigust, mida on loomade juures tehtud katseil selgitatud. Neid aineid on ka leivas ja makaronides, neid on leitud ka õlles ja kuna sakslased joovad väga suurel määral õlut, siis tingis see kartuse, et õllejoomine võib põhjustada vähihaigust. Esialgu tehtud uurimused siiski kinnitavad, et õlle joomine pole vähihaiguse tekitaja.

WASHINGTON — 532 biljonit on Carteri administratsiooni uus riigieelarve. Kui see summa panna kokku ühe-dollarilistes rahatähtedes ja asetada maha, siis see rahariba, kolmveerand miili lai, ulataks New Yorgist läbi mandri Los Angeleseni. Kui selle summa ulatuses dollarilisi rahasid trükkida — tavaliselt trükitakse neid kümme rahatähte kõrvuti poognas — siis jätkuks neid ühel mehel trükkida 121 aastat, kui ta töötaks 7 päeva nädalas. Kui teie hakkaksite 532 milj. dollarit kulutama, andes minutis välja 100.000 dollarit, siis saaksite „näpud põhja" 10 aasta ja ühe kuu pärast.

DELHI — Eriline rahvusvaheline lastekonverents peetakse lasteaasta auks eeloleval novembrikuul Delhis Indias, millest osa saavad võtta ainult lapsed. Konverents käsitleb kahte teemat: mida mõtlevad lapsed oma elust, probleemidest ja tulevikust, samuti mida võidakse teha 350 miljoni alaarenenud maadel asuva lapse olukorra parandamiseks. Konverentsile tuleb osavõtjaid 74 maast, konverentsi saadikud valitakse kirjandusvõistluse alusel, millest saavad osa võtta 12—16-aastased lapsed.

OSLO — Pärast Volvo Norra-ühistöö luhtumist on „Norra uste taga sabas seismas" kõik suuremad Euroopa autofirmad, kaasa-arvatud Ford. Eesmärgiks on saavutada koostöö Norraga, kuna seal on parimad eeldused saada suurel määral alumiiniumi ja ka plasti. Alumiiniumi tootmine vajab tohutul määral elektrienergiat ja seda on Norras olemas.

BRIMINGHAM — Leylandi autotööstuse tööline saadeti töölt neljaks kuuks koju, kuna ta oli olnud liiga aus. Mohammed Sani aitas avastada tuhandete naelade suuruse varasteringi tegevust. Kui kuuldus hakkas liikuma, et ta oli aidanud vargaid tabada, kaastöölised loopisid teda kruvide ja poltidega ning keeldusid temaga rääkimast. Kui nad lõpuks keeldusid temaga koos töötamast, ei jäänud tööstusel muud üle, kui 39-aastane nelja lapse isa koju saata, makstes talle 125 dollarit nädalas.

DETROIT — Uuel paavstil Johannes II on kauge sugulane Detroidis, kes leiab, et sugulusside kõrge kirikupeaga on talle toonud peale Rooma külastuse ainult pahandusi. Inimesed hurjutavad teda, siilitavad tema poole, annavad talle igasuguseid sõimunimesid, lubavad teda ja ta perekonda tappa, tema maja aknad loobiti sisse, auto vigastati ja prügitünnid varastati. Selliseid pahandusi ta sel ajal, kui ta sugulane oli veel kõrgele kohale valimata, kunagi ei kogenud. Ta ise arvab, et selle põhjuseks oli, et ta sai õnnistamis-delegatsiooniga Rooma kaasa sõita, et ta olevat küsinud Chryslerilt uue auto ja ametiühingult, et talle tasutakse äraoleku aja eest. Ta ütleb, et ta pole kellegilt midagi küsinud ja see ülikond, mis tal oli Roomas seljas oli laenatud Valgest Majast.

See oli Narva rinne 1944. aasta talve ägedates tõrjelahingutes. Pildil grupp vene vange pärast punaste pealetungi riivistamist.

Khomeini puhastab Iraani läänemaailma mõjudest

Peaministril raskusi revolutsiooniliste komiteedega

TERERAN — Iraani muhameedlaste juht ja äsjase revolutsiooni peaorganisaator ajatollah Khomeini külastas oma sünnilinna Qom'i, kus ta võeti vastu suure juubeldusega. 78-aastane Khomeini kritiseeris oma kõnes eriti läänemaailma mõju Iraanis ja lubas tarvitusele võtta kõik vajalikud abinõud selle välja radeerimiseks.

Üks Khomeini abisid mainis, et ajatollah kavatseb jääda elama oma sünnilinna, kuid see ei tähenda seda, et ta loobuks aktiivsest poliitilisest tegevusest.

Khomeini sõnavõtust võis järeldada, et ta on valmis taas masse üles ässitama ja veriseid demonstratsioone organiseerima kui mõned grupid ähvardavad tema mõjuvõimu piiramist. Khomeini sõnavõttu peetakse ähvarduseks peaminister Medhi Bazargan'ile, kes on mitmel puhul nõudnud valitsusele suuremaid võimupiire, et likvideerida Khomeini revolutsioonilisi komiteesid ja mitmesuguseid pahempoolseid grupeeringuid eesotsas Fedayeen'iga.

Bazargan mainis Teheranis, et Khomeini komiteed häirivad pidevalt valitsuse tegevust, ignoreerides valitsuse otsuseid ja tehes iseseisvaid otsuseid, mille tulemusena Iraanis ei ole enam tsentraalset võimu ning kogu võimustruktuur laostub ja laguneb.

Khomeini revolutsiooniline kohus mõistis jällegi surma kolm endist julgeolekuteenistuse ohvitseri, keda süüdistati demonstrantide tulistamises. Khomeini kohtud on hukanud seni ajani 14 juhtivat sõjaväe- ja politseiohvitseri.

Iraanis on 31. märtsiks välja kuulutatud üldvalimised, mis annavad võimalused elanikkonnale otsustada, kas nad kiidavad heaks Khomeini islami vabariigi. Vahepeal on alustatud ka shahhi natsionaliseeritud varanduste hindamisega ning esialgsete kalkulatsioonide kohaselt võivad need tõusta 5—20 miljardi dollarile.

„... ju torkab roosipuu"

Aarand Roos „Juutide kuningas Tallinnas" („Maarjamaa" kirjastus, 100 lk., 10 vinjetti autorilt).

Kirjanik Aarand Roos oma kolmandas ilukirjanduslikus teoses, luuletuskogus „Oma koli oma voli", hoiatab juba avalaulus lugejat värsiridadega: „Maa on mahe ja tärkab roosipää, Muu on muhe, ju torkab roosipuu". Luuletuskogusse sõivenedes ilmneb peatselt hoiatuse paikapidavus. vaatamata maa mahedusele ning muu muhedusele, roosipuu ikkaki torkab, kusjuures okkaks ei ole keegi muu kui autor ise, s.t. Aarand Roos täidab ühte kirjaniku funktsioonist — ta kritiseerib. Antud teoses „kriimustab" ta korduvalt eestluse tundlikumaid osi, kannatada saab esmajoons karjeristlikult kerge eestlus.

A. Roosi kuues teos, jutlustekogu „Juutide kuningas Tallinnas", ilmus luuletuskogust üheksa aastat hiljem.

Nii tohiks siis, loomuliku leebumisseaduse põhjal, oodata ning arvata roosipuu okaste vahepealset nüristumist. Kuid vastupidi, kirjaniku nõelad-nooled on aastatega teritatud ja teadliku märklauana seatakse üles eestlaste usuline (või ka uskumatuse) pale ehk eestlaste vahekord oma Jumalaga. Samas palutakse, ülesande edukamaks läbiviimiseks, juutide kuningal, Kristusel, külastada eestlaste põlist kodumaad ja rahvuskangelane Kalevipoeg saadetakse omasoodu Palestiinasse rändama. Selles leidlikus (aga ka okastele vajalikus) protsessis, austatakse Kalevipoega esimese eesti turisti tiitliga ja juutide kuninga Eestis käimist toetatakse tõikadega nagu 17. sajandi ning 1739. a. eestikeelsed Piibli tõlked ja esmakordne usuristimine Ungru jões 1884. a. Muutudes väga isiklikuks julgeb autor väita: „Kindlasti oli Jeesus ka minu vanavanaisa G. Hindrek Mattsoniga Naissaarelt tema talvistel evangelisatsioonimatkadel Eestis. Ja Tallinnas kohtas Jeesus minu ema ja Tartus minu isa."

Õeldu maksab raamatu kuue esimese peatüki kohta; seal, sõna tõsises mõttes, nii juutide kuningas kui ka Kalevipoeg asustatakse ümber, mis toimub tuntud piibliliugude ning eestlastele ristiusu toomise tustal.

Autor võrdleb, vahetab, vaagib, vihjab, väidab ja loomulikult — torkab.

Tulles raamatu 8. peatüki juurde, leiame et see vastab kirjandusliku teose sünni puhul kaasuvaile küsimusile: mis inspireeris, kust tuli idee, mis sai kirja pandud? Roos muheledes vastama: „Eriti suureks vaimulikuks elamuseks kujunes mulle üks ülestõusmispühade jumalateenistus Borâsis aastal 1976. Minu jutluse teemaks oli: „Mis on eestlastel asja juutide kuningaga?" ja selles mä põikasin korraks mõttekäigule:

Mis oleks juhtunud, kui Jeesus oleks Jeruusalemma asemel sattunud hoopis Tallinna?

Sealsamas kirikukantslis mõistsin, et jumalik inspiratsioon oli mulle kinkinud teema kirjanduslikuks teoseks."

Teose eelviimases peatükis pöördub autor avaliku kirjaga kõikide kaasmaalaste poole. Kirjanik annab veel viimast lihvi oma kreedole nii eestluse osas kui ka kristlasena. Viimane 10. ptk. on visionaarne. Aarand Roos näeb ja näitab lugejale juutide kuningat Jeesust valgesse rõivastatud mehena ning õndsate taevast. Väike raamat lõpeb seega grand finalega.

Kus torkavad siis roosipuu okkad kõige valusamalt? Käesoleva ridade kirjutaja arusaamise järele just järgmistel usuliselt negatiivsetel osadel: eneseõigus, vaimulik hoolimatus, intellektuaalne arrogantsus, kombeteenistus. Need kohad ootavad parandamist. Küllap sellepärast hütiabki **Roos raamatut „Juutide kuningas Tallinnas" jutlustekoguks.**

Ja lõpuks, ärgem unustagem kriitikat tegemast kirjanikust kriitikule endale. Torgakem roosipuud ta enda relvaga — okkaga.

Roos jutlustab („kriimustab"), et eestlasi tõelise elava usu juurde tuua. Üllatuslikud ja ometi põhjendatud pildid-stseenid juutide kuninga ja Kalevipoja „sidamete siirdistutamistest" võetakse just sellel sihil ette.

Mida tahab Roos öelda? Iga isik peab oma vahekorra Jumalaga ära korraldama, see toimugu vaimuliku uussünni kaudu, kus Jeesus saab inimese isiklikuks Päästjaks ning Issandaks. Ka eestlane ja eestlus vajavad juutide kuningat!

K. R.

Sündmuste kalender

● Pühapäeval, 11. märtsil, kell 2.30 p.l. Eesti Majas Kanada Eesti Teatri esitusel A. de Benedetti komöödia „Bumerang".

● Reedel, 16. märtsil kell 7 õ. Tartu College'is Akadeemilise Kodu sõprusõhtu.

Riin Rivanool

Kojusõit

Nõnda palju on need ajad ja asjad muutunud, et kui keegi suvitamast koju sõidab, on see sootuks teist moodi kui vanasti.

Lapsest peast sai vanaema juurest maalt hobusega raudteejaama sõidetud mitu tundi, vahemaad oli tervelt 12 kilomeetrit. Siis veel edasi mitmed-mitmed tunnid rongiga, enne kui kodulinna kohale sai jõutud.

Kui nüüd samas tempos soojalt maalt ära hakkaks tulema, jõuaks vanadus enne kätte, kui koju saad. Selle eest jälle ootad mitmed tunnid lennujaamas, aga kui kord ikka tõepoolest sõiduks läheb, siis kilomeetrid aina lendavad.

Ohusõit on alati ohtlik ja nõnda pea kui Annike tagasisõiduks lennukisse saanud oli, alustas ta tavakohase epistulaga. Augustile kõrva sisse, muidugi. Kui vägev sõiduk juba liikuma sai, oli esimeseks meeldetuletuseks see:

„Mäletad, kuidas see hollandlaste oma Teneriffes ühele teisele juba enne õhkutõusmist ette keeras? Mitusada inimest sai surma, aga mõned tulid eluga välja ka. Vaat, meil ka, nägin just, et üks pööras sedasi vale poole pealt... Aga sina, August, ära karda midagi, hoia mulle ligi, ma siin akna ja hädaukse juures saan kergesti välja, kui vaja. Löö sa ainult küüned kõvasti mu kleidisappa kinni, nii et olgu siis maa peale või vette minek, jääd ikka mu külge rippuma..."

Kui lennuki siiski õnnega koos oli ja viperusteta õhku tõusis, parandas Annike:

„Ah ei, see teine lennuk siiski ei pööranud ette, vaid sõitis hoopis vastas-suunas ja lennujaama poole. Aga ega see meie asja veel ei paranda. Vaat, hiljuti oli nii, et üks lennuk tõusis õhku ja aina tõusis ja tõusis ega allapoole enam ei saanudki, sest see allaviimise kang oli rikkis, ei läinud sisse ja masin sai ainult ülespoole sõita. No näed, meiega on sama asi, vaata nüüd ise, kuidas ninaots on kohe püstloodis ja sõiduk muudkui paneb suure pahinaga maailmaruumi poole. Ega pääsemist ei ole!"

„Mis sa ometi peaks vatrama," sai August ka sõnakese vahele. „Ega nad siis ometi shampust ja sakusmenti ei pakuks, nagu nad just praegu teevad, kui hädaoht nii ligi on!"

„Just sellepärast pakuvad! Tahavad reisijaid ärauinutada, et paanikat ei tekiks. Ära sina, August, neid häid jooke ja ilusaid stjuuardesse usu! Ma juba enne vaatasin, et lendur ise ka kogu aja jõi. Aga see ei tähenda, sest stjuuardil jällegi on silmad alles üsna klaarid."

Ja Annikese jutt jooksis kui vulisev ojake edasi.

Kui August juba haigutama hakkas, läks Annike üle järgmise teema peale:

„Kuule, ära sina tolli peal paminasse mine! See poolik pudel viinakest, seda kohapealset Aguardientet, mis tehtud suhkruroost ja on hullusti anilsi maitsega, no jah, see ei tähenda midagi, et see sul üle normi kaasas on! Aga kui nad su siiski kätte saavad ja salakauba vedamise eest pokri pistavad, siis sest ei ole ka midagi ja ega mina sind sellepärast veel ei jäta! Küll toon sulle vanglassegi ikka igal nädalal puhta pesu järele, aga voodilinu pole vaja, sest neid pidi vahetatama sealtpooltki juba paar korda nädalas. Ja kui söögi poolest nii niruvõitu või muidu vedel värk, siis saadan sulle purgiga marineeritud heeringaid ja kotikese rukkileiba ka, et oleks olemine tahedam. Kui vaatama tulen, saad klaasi läbi musi ka..."

„Mis klaasi läbi?" ühmas August arusaamatuses.

„No imeloom küll, kas sina siis vangimaja asja ei tea, või filmidest näinud ei ole? Vang on ühelpool klaasi ning vaataja hoopis teiselpool, nõndaviisi siis! Aga ära sina ülepea karda, sest igav sul ei ole ja küll ma sulle eesti ajalehed ja Playboy magasini toon ka järele ja üleüldse..."

Vahepeal oli August juba tukkuma jäänud. Ega see ime ole, no kui oled seda Annikese vada juba viis tundi ära kuulanud, siis on kohe nagu täielik õigus istudeski natuke nurru lasta, kui just pikali visata ei saa.

Annikese jutt käis edasi:

„Aga ära sinda karda! Las ma lähen tollimajja sinu ees sisse ja kui mina sedasi oma suurte siniste ja süütute silmadega tolliametnikule otsa vaatan, küll siis võid kindel olla, et meie kraami ei vaadatagi. Otsivad rohkem marihuaanat, seda meil pole ja seda väikest viinatilka ei vaata keegi."

Tõsi see oligi. Keegi, no mitte keegi polnud Augusti poolikust märjukesepudelist huvitatud ja lõpp-punktis võis Annike kinnitada:

„No hea, et eluga pääsesime!"

Valitsuse partei jääb Hispaanias võimule

MADRIID — Hispaanias toimunud parlamendivalimistel saavutas praegu võimul oleva peaminister Adolfo Suarezi demokraatlik keskunioon partei alamkojas 170 kohta, mis ei anna talle siiski seadusandlikus kogus absoluutset enamust. Teisele kohale tuli sotsialistide partei 119 kohaga ja kolmandaks kommunistid 25 kohaga. Suarezi partei võitis parlamendis võrreldes eelmiste valimistega juurde viis kohta, kuid sellest ei piisa siiski absoluutse enamuse 176 koha saavutamiseks. Valimistel hääletas 66 protsenti Hispaania 26,9 miljonist hääletajast.

Washingtonis planeeritakse sundsõjaväeteenistust

WASHINGTON — Seoses praeguse pineva olukorraga maailmas on Washingtoni poliitilistes ringkondades üles tõstetud küsimus, et Ühendriikides tuleks rakendada uuesti mingisugusel kujul sundsõjaväeteenistus. Kaitseministeeriumi andmetel registreeriti 1978. aasta viimase veerandi kestel esmakordselt nii vähesel arvul uusi vabatahtlikke kõigi nelja relvaliigi koosseisu, et kontingendid lõppesid puudujäägiga. Esindajatekojas on juba hakatud tegema ettevalmistusi, et asendada vabatahtlikku elukutselise sõjaväe süsteemi üldrahvusliku teenistusega, mis hõlmaks nii mehi kui ka naisi, kusjuures kutsealustel noortel oleks võimalus valida ühe aastase sõjaväeteenistuse või tsiviilteenistuse vahel.

Nalja

Noorik ütleb päev pärast pulma:

„Kallis, pean sulle midagi tunnistama: ma olen värvipime."

Mees: „Kallis, ka mina pean sulle midagi tunnistama, — ma olen neeger..."